

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 2/2025

Únor 2025

Dilema: láska k Bohu versus strach z Boha

Mnohé věřící na jejich duchovní cestě vážně zaměštnává otázka: jak mohu mít k Bohu přátelský vztah, a přitom se ho i bát? Jak lze sladit ve vztahu k Bohu lásku se strachem? Obojí, láska i strach, se v Písmu od nás požadují.

Zkušenost nás přece učí, že buď máme ve vztahu jedno, nebo druhé Máme-li lásku, vztah je dobrý, osobní, srdečný. Pokud strach, vztah je chladný, neosobní, a raději se dotyčným člověku vyhneme. Neznáme vztahy, kde by bylo ve stejném množství přítomno obojí. Tato otázka je opravdu důležitá. A to nejen proto, že je častá mezi věřícími, ale také proto, že v jistém smyslu se dotýká samotné podstaty křesťanského náboženství. Písmo svaté trvá na tom, že náš vztah k Bohu má být opravdu i vztahem lásky, i vztahem strachu. Pokud není, chybí rovnováha a takový vztah nemůže fungovat.

„Budeš milovat“ je silný příkaz

Podívejme se některá místa v Písmu svatém, kde se nám nejen doporučuje, ale přímo přikazuje Boha milovat a také se ho bát. V Knize Deuteronomium najdeme slova, která se téměř v identické podobě nacházejí u všech tří synoptických evangelistů Matouše, Marka a Lukáše: „Budeš milovat Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou silou“ (srov. Dt 5,6;

Mt 22,37; Mk 12, 30; Lk 10, 27) Toto je silný příkaz lásky k Bohu, který Ježíš označil za první a nejdůležitější přikázání. V Prvním Petrově listě zase nacházíme příkaz opačný, a to příkaz strachu před Bohem, který se tak jako příkaz lásky nachází v Písmu i na mnoha jiných místech: „Všechny ctěte, bratry milujte, Boha se bojte, krále mějte v úctě.“ (1 Pt 2,17; srov. Dt 6,13; Ž 33,8; 34,9; 111,10).

Podobně se vyjadřuje Ježíš: „Říkám vám, moji přátelé: Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale potom už nemají, co by ještě udělali. Ukážu vám, koho se máte bát: Bojte se toho, který když usmrtí, má moc uvrhnout do pekla. Ano, říkám vám: toho se bojte!“ (Lk 12,4-5). Ježíš jasně hovoří o strachu z Boha, který má moc uvrhnout do pekla. Musíme přiznat, že tato slova jsou opravdu silná a na křesťany měla velký vliv. Vlastně až takový, že byly časy, kdy strach z Boha a strach z jeho trestu byly jediným motivem k dodržování morálky a k obrácení.

Třeba však zároveň připustit, že ačkoli strach měl velkou sílu, a to až takovou, že lidi opravdu dokázal přivést k pokání, neměl zcela přesvědčivou účinnost. Kromě toho, že znetvořoval obraz Boha a lidi nevedl k touze budovat si k Bohu upřímný a osobní vztah, držel je také jakoby ve vězení, a když se jim naskytlá příležitost, takového Boha, který je váže k sobě jen strachem, opouštěli. Proto když nastaly v občanských společnostech i v Církvi změny, například přechod od totalit k demokraciím, nebo změny v Církvi v důsledku Druhého vatikánského koncilu, či vznikla hnutí zvoucí k vnitřnímu osvobození, lidé se takového Boha zřekli.

Ateismus nebo dvojí život

Zřekli se ho dvěma způsoby: buď úplně, a tak skončili u ateismu, nebo začali žít dvojí život. Láska k Bohu je osvobodila natolik, že v Boha sice věřili, ale

ztratili před ním jakékoli zábrany. Bylo možné věřit v Boha, chodit do kostela, ba i ke svátostem a ospravedlnit si každý hřích, či dokonce hříšný životní styl.

Pamatuji si na reakci některých lidí po mém kázání, kde jsem citoval jednoho teologa, že kdybychom ztratili všechna evangelia a zůstala by nám jen patnáctá kapitola Lukášova evangelia, měli bychom podstatu Ježíšovy nauky. Lukáš v této kapitole představuje tři podobenství,

kteřá Ježíš vyprávěl farizeům a zákoníkům, tedy lidem, jejichž víra byla založena na strachu z Boha. V podobenstvích o ztracené ovci, o ztracené drachmě a o ztraceném synovi jim představil Boha jako nekonečně odpouštějícího, milujícího a vždy připraveného na návrat svých ztracených synů a dcer, aniž by jim cosi vyčítal. Po jejich nalezení a návratu byla jen hostina a velká radost. Reakce mých posluchačů byla taková: „Tohle je nauka nebezpečná, protože když ji lidé přijmou, kdo je zastaví v hřešení, kradení, sexuální promiskuitě a v podvádění? S Bohem, který vše odpouští a nic jim nevyčítá, se to dá.“ Jistá paní k tomu dodala: „Hlásání pekla přivádí více lidí k Bohu než hlásání nekonečné Boží lásky!“

Sklon k extremismu

Co s tím? Problém spočívá zřejmě v naší nepoučitelné tendenci přecházet od jednoho extrému ke druhému. Jednou jsme na straně strachu, jindy na straně lásky. A zapomínáme, že extrémy nikdy nefungují. Extrémy fungují na začátku, kdy se frustrovaní lidé zřeknou jednoho extrému pro ten druhý, neboť v momentě tohoto zřeknutí se cítí osvobozeni a mají dojem, jako by našli řešení. Ale po čase zjistí, že místo řešení upadli do opačné pasti.

Tomáš Akvinský hlásá zlatý střed. Teorie bezbřehé „jakoby lásky“ může opravdu člověka obrát o odpovědnost a učinit z něj osobu, která místo závazků hledá pouze ospravedlnění. Úsilím člověka nebude oddat a zavázat se vztahu – nejen k Bohu, ale k nikomu – a v tomto vztahu, když si to okolnosti vyžadují, přijmout i kříž –, ale vždy si volit snazší cestu bez kříže, utrpení a bolesti. Pro takovou osobu Bůh bude starým dobráckým dědečkem, kterého sice bere na vědomí, ale nikdy ne zcela vážně. Bůh bude pro něho jako dřímající vrátný na vrátnici, kterému prochází skrz dveře objektu a vynáší z něj čokoládu. Tento dědeček bude k smíchu, ačkoli bude o něm tvrdit, že si ho váží.

Strach vyvolává touhu vymanit se

Teorie nespoutaného strachu bude naopak dělat z člověka neurotika, na kterého Bůh číhá za každým rohem. Jeho trestající ruka ho bude ustavičně doprovázet a Bůh bude zodpovědný za každý jeho úspěch a neštěstí. Boha se bude bát, bude se mu vyhýbat a nenávidět ho jako autoritu číhající jen na to, aby dotyčného přichytila při činu. Víra tohoto člověka bude spočívat v nekonečném množství modliteb a dobrých skutků, kterými by nasýtil a uspokojil tohoto „policajta“. Jedinou touhou bude vymanit se z vlivu takového nepřijemného Boha. Jakmile se mu to podaří, jak odvázaný z řetězu své morální principy pošle nahoru

komínem, protože pro něj nikdy nebyly opravdovými zásadami života, ale pouze daní, kterou platil, aby měl vnitřní klid.

Střed mezi oběma extrémami, které nakonec mohou přerůst až do duchovní či duševní patologie, může člověka udržet v rovnováze. Jako akrobata, který se ve výšce na napnutém laně udržuje v rovnováze tyčí. To však vyžaduje každodenní, ba možná i častější kontrolu. Práce s tyčí v rovnováze bude pro něj opravdovým mistrovstvím.

Cesta svatého Jana

Přestože tato cesta je jedna z možných řešení a mnozí ji praktikují, existuje ještě jiná, podle mě mnohem zralejší. Popisuje ji sv. Jan ve svém prvním listu: „My,

kteří jsme uvěřili, poznali jsme lásku, jakou má Bůh k nám. Bůh je láska; kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm. V tom záleží vyvrcholení lásky v nás, že s radostnou důvěrou očekáváme den soudu, protože jaký je Kristus, takoví jsme i my zde na světě.

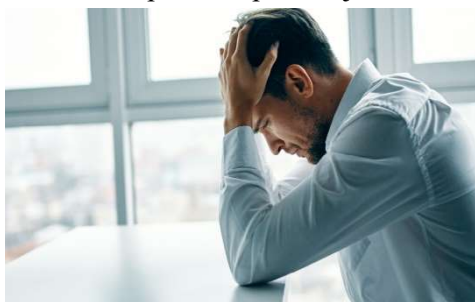
Strach nemá v lásce místo, protože dokonalá láska strach vyhání; strach (počítá) s trestem, a kdo má strach, není v lásce přiveden k dokonalosti.“ (1 Jan 4,16-18).

Tato cesta spočívá ne v akci jako ta první, ale v reakci. Akce znamená, že jsem první, kdo jedná, a na své jednání čekám odpověď – reakci ze strany Boha. Když následuji příkazy Písma, tehdy jedním akčně. Jenže je to cesta velmi namáhavá a dost často frustrující, protože jak vím, zda dělám opravdu dobře a opravdu dost?

Cesta reakce, kterou popisuje sv. Jan, je jednodušší a účinnější. Spočívá v kontemplaci toho, co Bůh jako první dělá pro mě. Bůh mě nekonečně miluje, přesně tak, jak je to v patnácté kapitole Lukášova evangelia. Nemůže mě nemilovat, protože by zradil sám sebe. Pokud já tuto jeho lásku hluboce pochopím, nemohu jinak, než ji opětovat, čili na ni reagovat. Pro člověka, který pochopil Boží lásku, se Bůh nikdy nestane dědečkem – vrátným, kterému se bude snažit projít rozumem vždy, když to bude potřebovat. Ani se pro něj nestane monstrem, které bude nenávidět a vyhýbat se mu, protože ho přehnaně trestá za každou nezvládnutou maličkost.

Syn, kterého bolí vlastní nevděčnost

Člověk, který pochopí Boží lásku, bude jako syn, který celá léta ubližuje své matce a chová se k ní hrubě, přestože mu matka nepřetržitě posluhuje, všechno mu toleruje a má s ním nesmírně mnoho trpělivosti, až jednoho dne procitne a pochopí: velikost lásky své matky a malost svého chování k ní. Toto může skončit slzami a zejména změnou. Nemusí být hned radikální, neboť léty zakořeněné vzorce chování nelze okamžitě změnit, ale bude to obrácení srdce. Každý nový přestupek proti lásce k milující osobě bude doprovázen pocitem studu za nevděčnost a touhou něco s tím dělat.

Svatý Ignác z Loyoly má ve svých duchovních cvičeních tento proces přítomen na konci prvního týdne, kdy exercitant na základě meditací poznal Boží lásku vůči sobě a svůj nevděčný vztah k Bohu. Končí ve fázi bezútěšnosti, zlomenosti, lítosti a slz nad svým životem. Motivem mu nebude strach, ale Boží láska, kterou zrazoval. Samozřejmě, dále ho to má vést k tomu, aby na tuto poznanou lásku reagoval.

Z toho, co jsme si vysvětlili, vyplývá i nová definice strachu. Ve skutečnosti to, o co ve vztahu k Bohu jde, není strach či úzkost, emoce mobilizující k útěku v okolnostech nebezpečí, ale bázeň, úcta. Je to vlastnost, která určuje limity našeho chování. Jistý rodič to objasnil takto: „Když se nám narodí dítě, obklopujeme ho bezmeznou láskou. Ale když roste, vštěpujeme mu vůči sobě, jeho rodičům, i jistou formu strachu před námi. Pokud bychom zůstali jen při bezmezné lásce, dítě by si vůči nám dovolovalo, nevážilo by si nás. Pokud se tato láska doplní o dimenzi strachu, která však je ve skutečnosti bázní a respektem, bude se vůči nám chovat svobodně a vyváženě.“ Každý vztah, nejen k rodičům, musí mít tyto dva komponenty: lásku a bázeň. I vztah manžela k manželce, ba i přítele k příteli. Pokud by tomu tak nebylo, přátelství, ve kterém není hranic, se rozpadne.

(podle KN)

Když tě Bůh osloví a dá ti pověření

„Vážený kolego, paní vedoucí, sestro či bratře v Kristu!“ Cítíte ten tón oslovení? Velmi neosobní, úřední. Kdosi se na kohosi obrací, ale příliš zdvořile a formálně. Co následuje? Věc se odloží stranou. Na programu jsou jiné priority.

Chcete-li uspět, potřebujete mít s člověkem vybudovaný vztah. Samozřejmě, ne předem kalkulující, ale prověřený ve zkouškách, potvrzený zkušeností. Nezávislý na osobních výhodách. Nemanipulovaný, nezneužívající – čistý a krásný. A pak se ten kdosi ohlásí, osloví vás křesťním jménem, požádá o náročný úkol, a vy se do toho pustíte ještě ten večer. Neodoláte, protože vztah vás hluboce motivuje. Na druhé straně ani dotyčný vám jen tak neudělí důvěru a nesvěří kompetenci, když nezabíráte „část jeho srdce“. Když nejste, takříkajíc jeho krevní skupinou.

Srdce, které přemýšlí

S Božím pověřením je to podobně. Pokud Bohu patří místo v našem srdci, saháme po každé příležitosti a zachycujeme i nejmenší podnět, abychom s velkým rozechvěním objevili své poslání. Bible nám přibližuje jen známá velká dějinná Boží pověření, ale kdoví jak k nim došlo? Ve skutečnosti se možná vyvíjela tím nejpřirozenějším způsobem. Ze Šimona se stal Petr, ze Šavla Pavel, z Abrama Abraham, ze Sarai Sára, a nedávno i z Karla Jan Pavel II. Změna jména vždy symbolizovala důvěrné Boží oslovení, hluboké zasažení do lidského nitra. Neděje se však automaticky, ale jako vyústění dlouhého rozhovoru lásky. Často i v podobě strastiplného zápasu o vzájemný vztah, při kterém srdce nezůstává nedotčené, bez jizev. Postupně se však přetváří, zcitlivuje se na duchovní impulsy, přemýšlí, uvažuje, boří se s životními zkušenostmi, stále bdí... a pomalu se sladce poddává vnitřnímu hlasu.

Bůh používá tento subjektivní způsob, kdy svěřuje člověku úkol ve světě. Důvěrný tón, familiární oslovení, přiblížení k „ty“. Propast mezi ním a stvořením překlenuje mostem existenciálního vztahu. Nepřikazuje, nenařizuje, netlačí na člověka, zahrnuje ho pozorností a projevuje mu úctu. Vyznamená ho. Nedává mu najevo svou svrchovanou moc. K našemu překvapení mlčí i kdybychom čekali, že promluví.

Jediné Boží volání

Když Bůh oslovuje, člověk nejprve nerozumí, klade mu otázky, prožívá nejistotu. Brání se, má strach, že jde jen o jakési subjektivní výplody, neboť Bůh mluví zevnitř bytosti. Používá naše touhy, naše zážitky, naše rány, naše představy, vše, co jsme do té doby načerpali přirozenou cestou do našeho já. Jeho hlas je důmyslně zakomponován v naší osobnosti. Ale zároveň cítí, že ho nic jiného neuspokojí a vnější radost nenaplní, jen přibližování se k Bohu. Nakonec se mu všechno kolem, každá událost a situace stává jediným Božím voláním.

Oslovení se děje ve zdánlivé pasivitě člověka. Nezřídka se stáhne, potřebuje si dát v hlavě věci dohromady. Pán však oslovuje pro tuto dobu a pro aktuální prostředí. Útěk od světa by byl zpronevřením. Světci se přibližovali k člověku, praví mystici se stávali oporou lidí, národů, Církve. Boží pověření směřuje vždy do středu společenství, neboť plyne ze zkušenosti osobního vztahu. Nemusí se však nutně projevovat aktivismem.

Poslání na lůžku

Jedna z moderních mystiček minulého století Francouzka Marta Robinová byla připoutaná na lůžko 35 let. Člověk by si myslel, že bude osamělá a postupně

ztratí všechna přátelství. Ale ona se naopak stávala stále společenštější bytostí. Ve svém malém pokojíčku přijímala mnoho hostů. Žila jejich starostmi, ponořovala se do jejich problémů, radila jim ve vši laskavosti, těšila je, zahrnovala velkoryse pozorností. Nikde se tak dobře necítili jako v přítomnosti této osůbky se zchátralým tělem, ale s tak živou psychikou až to zaráželo. Vlévala energii do všech zdravých kolem sebe, přestože sama trpěla nedostatkem. Dostala poslání, o jakém se jí nesnilo. Když ji zastihlo ochrnutí, myslela si, že je ztracena pro jakoukoliv Boží službu. Postupně předávala Bohu všechno – ruce, nohy, oči. Zůstalo jí pouze

srdce, které už dávno patřilo Pánovi. Z tohoto osobního vztahu se zrodila její nová identita, poslání pro svět. Navštěvovali ji se zájmem takoví velikáni jako Jean Guittou.

Začalo to přitom prozaickým způsobem – každodenním prožíváním své situace s Ježíšem. Jeho osoba se stala jejím programem od rána do večera. S ním

pracovala, přemýšlela, trpěla, jemu si stěžovala, před ním skládala své slabosti a otevírala své nitro. Nikdo ji tak dobře neznal. A ona se mu se stále větší upřímností odevzdávala.

Bůh si vybral slovo

Poslání, to je v první řadě odevzdání svého života Bohu, ne kontrola nad ním. Už samotný fakt předání plyne z vnitřního Božího oslovení. Člověk se na něj připravuje touhou a čekáním, někdy bolestnou zkušeností své hraniční situace. Dokud nevstoupí Bůh. Obvykle používá slovo. Jsou to věty, myšlenky, slovo přítele, které se promluví přesně v daném čase a aktuální situaci. Téměř vždy pocítíme, že přichází shora. Že přerůstá samotnou funkci vyjádření, možnosti přítele, stává se čímsi nevšedním, dosud nepoznaným. Slovo je výsostným nosičem Boží komunikace. Vždyť proto i oslovení.

Nejde však jen o jednoduché slovo, je to slovo v otázce. Člověk ví, že vyžaduje z jeho strany reakci, odpověď, zaujetí postoje, od kterého se bude odvíjet další jednání. Zde vstupuje do hry všechno dosavadní nabyté vědomí, jakési duchovní předpolí, lidská zralost a svoboda říci navzdory všemu „ne“. Bát se nového, nevstupovat do rizika způsobí, že Boží dotek zůstává bez odpovědi.

Boží oslovení a pověření vždy respektuje svobodu. V podstatě je zcela závislé na ní, na souhlasu člověka. Proto zasahuje na hlubší úrovni bytosti, kde rozum a city se již nerozcházejí, jsou ve shodě a přivádějí člověka k nadšenému „ano“.

Člověk je sám sebou, když objeví své poslání

Dimenzi slova jako tvůrčího principu, jako osobnost utvářejícího doteku rozvinuli mnozí personalističtí myslitelé. Paul Tillich a Ferdinand Ebner ji rozpracovali jako ontologii slova, vycházející z Božího Slova, z božského Logosu. Slovo jako nositel významu zasahuje všechny stránky lidského duchovního života, celou osobnost. Mluví ke svobodné bytosti, k centru rozhodování. Tillich tvrdí, že Bůh skrze Slovo vstoupil do dialogu s člověkem tak, že ho respektuje, že ho potvrzuje a zároveň utváří jeho bytí. „Bůh stvořil člověka tak, že k němu mluvil, utvořil ho Slovem,“ vysvětluje Ebner. Boží Slovo považuje za největší sílu ducha a lidská slova mají svou sílu jen díky účasti na Božím Slově. Řeč Ebner chápe nejen v informativním významu, ale jako prostředek, který nám otevírá novou skutečnost, pokud jsme schopni jí

naslouchat. Oslovení a odpověď jsou podle něj rozhodujícími událostmi v životě člověka. K podobnému závěru dospěli i další personalisté Martin Buber a Emmanuel Lévinas. V jejich chápání jen ve vztahu k Bohu, který oslovuje člověka slovem, může člověk znát sebe jako toho, kdo opravdu je, jako někoho, koho Boží Slovo povolává. Člověk se stává sám sebou až před Boží tváří.

Boží oslovení zakládá naši identitu, předává nám pověření, úlohu, kterou pokud naplnujeme, dospíváme k vlastní lidskosti. Bůh nás trpělivě oslovuje stále. I dnes. Jen ztichněme v srdci a poslouvejme jeho hlas, objevme v sobě opravdového člověka.

(podle KN)

Pro křesťana ponížít se není slabost

Ctnost poníženosti a pokory potichu vstoupila do mravního života spolu s křesťanstvím. Je to síla upřímné pokory a jednoduchosti, která odzbrojuje i mocné tohoto světa.

Tato ctnost nemá svůj vlastní předmět nebo specifické pole působnosti. Vlastně samotná láska, která se sklání k druhému, je pokorná, a proto je krásná.

Je poníženost vůbec ctnost?

Řecký starověk, ale i smýšlení lidí před Kristem vůbec měli s ponížeností prob-

lém. Podle Aristotela dokonce i v přátelství je třeba dát tomu druhému pocítit naši převahu. Velkomyslnost u tohoto Řeka nese stopy egoistického charakteru. Podle něj je třeba se cítit jako dobrodinec, a ne jako dlužník. Vždyť ten, kdo dobrodiní přijal, stojí vždy o něco níže než ten, kdo mu ho prokázal; a velkomyslný chce přece vynikat. Bohužel ani přátelství v aristotelovské optice nemá nic společ-

ného s nezištným darováním sebe tomu druhému.

Když křesťanství ovlivnilo naši kulturu, poníženost a pokora se stávají postoji, které představují výzvu. Druhé buď oslovují, nebo alespoň překvapují. Avšak nechybí ani hlasy kritické. Friedrich Nietzsche za špatné prohlašuje to, co pochází ze slabosti, a křesťanství neboli aktivní soucit se všemi slabými, považuje za škodlivější než jakoukoli neřest. Metou křesťana, který je odvozen od Krista, by mělo být kráčení ve šlépějích svého Učitele. Ježíš vyzval své učedníky: „Učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem“ (Mt 11, 29).

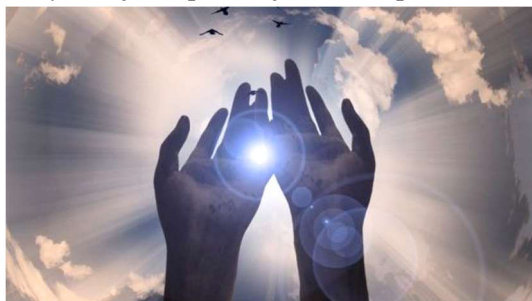
Pokora se nezakládá na faktu, že někdo je malý a chudý. Vždyť někdo může být zcela bezvýznamným, a přitom pořádně arogantním. Pokora nespočívá ani v tom, že někdo se cítí malým, bez hodnoty. To může pocházet také z komplexu méněcennosti a ze špatného obrazu, který si vytvořil o sobě samém. Tento postoj přivádí spíše k depresi a k sebepoškozování než ke skutečné pokoře. Pokorným není ani ten člověk, který sám sebe označuje za malého; mnozí totiž prohlašují, že za nic nestojí, aniž by i skutečně věřili tomu, co říkají.

Pokora spočívá v tom, že někdo se učiní malým, že se sníží z lásky, aby druhým sloužil a zvedal je. A Ježíšova pokora je taková. Skutečně pokorný je jedině Bůh. Když je nejvyšší, nemůže se nad nikoho vyvyšovat: on může jen sestoupit, snížit se. Podle Maxe Schelera ctnost pokory sleduje pohyb božského bytí, které „se spontánně zřídá své výšky a majestátu, přichází k člověku, aby se stalo svobodným a blaženým služebníkem každého člověka i celého stvoření“.

Touha člověka po velikosti a padlé lidstvo

Celý Ježíšův život je ponížením, protože každý okamžik Ježíšovy přítomnosti mezi námi je projevem Otcovy lásky. Stojíme před tajemstvím ponížení se

Božího Syna, které bylo podmíněno svobodným rozhodnutím milosrdného Boha spasit hříšného člověka. Kristus se stává nám podobným, aby člověka učinil podobným Bohu. V modlitbě dne na 14. neděli v mezidobí plní důvěry prosíme: „Všemohoucí Bože, ty jsi pozvedl

padlé lidstvo ponížením se tvého Syna, daruj svatou radost svým věrným, které jsi vymanil z otroctví hříchu, a přiveď je do věčné blaženosti.“

Lidstvo uvěřilo ďáblově lži, že Boží příkazy nám škodí, že nás omezují. Adam a Eva se báli, že kdyby Bůh byl býval příliš velkým, byl by jim vzal něco z jejich života. Mysleli si, že Boha musí dát stranou, aby měli prostor pro sebe samé. Proč by se měl člověk před někým ponížovat? Ateistický myslitel Jean-Paul Sartre považuje člověka za naprosto svobodného. Pokud by Bůh existoval, představoval by pro něj konkurenci, ba dokonce hrozbu. A tak ve jménu lidské svobody Bůh musí zmizet, vždyť přece my chceme být zcela nezávislí. Je to ale vůbec možné? Zákonitě přichází druhý člověk, který náš životní prostor omezuje, a tak nám nezbyvá nic jiného, než ho považovat za peklo. A důsledek? Není-li zákona Božího, začíná platit zákon džungle. Tam, kde zmizí Bůh, člověk se nestává velkým; ba naopak, ztrácí božskou důstojnost, ztrácí Boží odlesk ze své tváře. Nakonec člověk považuje sám sebe pouze za produkt slepé evoluce a jako takový může být použit i zneužit. Jaký paradox! Člověk, který chtěl být jako Bůh, následně klesá na úroveň zvířat.

Pravdivá jsou Ježíšova slova: „Kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen“ (Lk 18,14). Touto školou prošel i marnotratný syn z Ježíšova podobenství. Nejprve nechápal, že právě v otcově domě měl skutečnou svobodu. Až nakonec v dalekých krajích mezi sviněmi pochopil, že vzdálením od otce se nestal velkým, ale otrokem.

Kristovo ponížení se

Ježíš, který měl s Otcem shodnou přirozenost, stejnou moc a nesmrtelný život, spojuje se s člověkem. Svátý Pavel ponížení popisuje následovně: „On, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka...“ (Flp 2, 6-7). Používá řecké slovo *kenosis*, což doslovně znamená vyprázdnit se. Ježíš se vyprázdnil ze sebe samého, ze svého božství a přijal přirozenost sluhy. Boží všemohoucnost je všemohoucností lásky. Láska je sebe-darováním; kde není ochoty darovat sebe, nelze mluvit o lásce. Bůh zná pouze sloveso „darovat“! Kdo se však daruje, ten už nakonec nic nevlastní. Protože Bůh je nekonečným darem, zvolil si chudobu. Znamením se nám stala slova: „najdete děťátko zavinuté do plenek a uložené v jeslích“

(Lk 2,12). Bůh je nekonečně chudý a nekonečně pokorný, neboť je nekonečná Láska. V Ježíšově blízkosti se lidé cítili velkými, hodnotnými, vnitřně svobodnými. Ježíš je nesnižoval ani nemoralizoval, jak to dělali zákoníci. Zacházel s nimi jako s přáteli, jako s rovnými. Jeho slova, schopná měnit život posluchačů, mu vycházela ze srdce. Kristova autorita pomáhá lidem růst, je pro ně oporou. Slovo „autorita“ pochází z latinského *augeru*, což znamená „tvořit, způsobovat růst, zvelebovat“. Gilbert Keith Chesterton jednou řekl: „Velikost znamená dát pocítit jiným, že jsou velcí.“

Ježíš se k nám sklání a dotýká se naší bídy. Jeho dotek však nefunguje jako stisk klávesy Delete. Ježíš nemaže lidskou bídu „jen tak“, nezúčastněně. On ji odstraňuje tím, že ji bere na sebe. Dříve než Pán naklonil svou hlavu na kříži, nezdráhal se v pozici sluhu sklonit ji k nohám svých učedníků. Kolikrát už obmyl i moji špínu, moje viny! Poslední večere není pouze anticipací oběti, kterou Ježíš završí na kříži, ale také syntézou života darovaného, obětovaného za spásu celého lidstva. Ježíš jako pšeničné zrnko padl do temné země svého umučení a potupné smrti; avšak toto zrnko vzešlo a svým zmrtvýchvstáním přineslo úrodu. Ta „mnohá úroda“, to je Církev, která se zrodila z jeho smrti. Láska, krácející cestou ponížení a poslušnosti až na smrt na kříži, nemůže znamenat porážku, ale vítězství. Na jméno Ježíš se jednou sehne každé koleno a každý jazyk bude vyznávat Ježíš Kristus je Pán! Spasitel se však nepřestává ponížovat: činí tak denně na našich oltářích při slavení Eucharistie, jen aby jeho Církev mohla žít, abychom měli v sobě život.

Poníženost v životě svatých

Hledíc na Kristovu poníženost, Maria se nám ukazuje jako první Ježíšova učednice. Nikdy nezapřela své „ano“: od zvěstování až po kříž. Maria porazila pýchu nepřitele. Každý skutek neposlušnosti je totiž skutkem pýchy. Maria je pokorná, zvelebují Pána, uznává Boží velikost a pokora ji činí tím nejoblíbenějším a nejkrásnějším stvořením v Božích očích. Láska, ne egoismus činí člověka krásným! Člověk je velkým tehdy, uzná-li Boží velikost. Naše nebeská Matka ukazuje, že pokora není ctností slabých, ale silných. Silný člověk s druhými nezachází špatně, jen aby se on sám cítil důležitý. Maria po zvěstování spontánně odchází sloužit své příbuzné Alžbětě, aniž si o sobě něco namýšlela. Maria

potvrzuje, že sloužit Bohu znamená kralovat, a zve nás zpívat Magnificat naším vlastním životem. Svatý František z Assisi byl tak pokorný, že životopisci ho označili jako *alter Christus* (druhý Kristus). Svou velkou pokorou se mu více než ostatním podařilo být opravdovým Ježíšovým učedníkem. To, že se svatý František „učinil malým“, stalo se důvodem, že ho nesčetné zástupy vždy milovaly. V jeho životě se tato vnitřní proměna začala při setkání s malomocným. Nejprve chtěl instinktivně utéct, avšak v srdci mu promluvil hlas: „Františku! Pokud mě chceš znát, musíš dát přednost trpkému před sladkým a pohrdnout sám sebou.“ A tak František po chvíli váhání sestoupil z koně a ubožákovi zmatenému z tolik smělosti a velkodušnosti nabídl peníze. Pak si dodal odvahy, chytil ho za ruku a přiblížil si ji k ústům, aby ji políbil. Úžasná lekce pro nás, jak máme hledat Boží obraz ve všech lidech a v nich sloužit Bohu. Když se František zřekl všeho, jakékoli touhy po marnivosti a pýše, pokora zvítězila nad všemi vášněmi – nad tím, co je v nás divoké a živočišné.

Lesk poníženosti v našem životě

Nietzsche obžalovává Ježíše, že na svět přinesl „nemoc“ pokory místo vysněného ideálu, kterým je „vůle k moci“. Dějiny nám však ukázaly, jaké je ovoce takového převrácení hodnot. Pokora člověka nejenže nedeprimuje, ale činí ho

autentickým, pravdivým. Pokora je totiž pravda. Slovo „pokora“, latinsky *humilitas*, je odvozeno od země, od půdy – humus. Pokorný člověk je takový, který nohama stojí na zemi a nenechá se unášet různými pochvalami. Je velkým omylem považovat se za pokorné jen proto, že jsme k bližnímu zdvořilí a milí. Pokora je náročná věc, protože jakmile nám druzí řeknou něco, co nám není po chuti, hned se rozzlobíme. Pokorný člověk zná pravdu o svém vlastním bytí: ví, jaké je jeho místo v pořádku stvoření, uznává ohraničenost svých duševních i tělesných sil. Je si vědom toho, že je „prach a popel“, že je hříšník a že i jeho srdce se mohou zmocnit temnoty. Není proto důvodu chlubit

nebo špatně mluvit o jiných. Svatá Bernadeta, které se zjevila Panna Maria, na konci svého života děkuje nebeské Matce: „Za to, že jsem nikdy neovládala pravopis; nevědomost a hloupost, díky. Děkuji, protože kdyby byla na zemi jiná dívka nevědomější a hloupější než já, byla by sis jistě vybrala ji.“

Pokorný člověk se zeptá sebe sama: „Co máš, co jsi nedostal?“ (1 Kor 4,7).

Podle Gustava Junga pyšný člověk nezíská psychické zdraví, dokud nenabude postoj respektu vzhledem ke skutečnosti, která ho přesahuje, čili dokud nezaujme postoj pokory. Znamená to tedy, že bychom se měli vzdát jakékoli aspirace po velkých věcech? Jednoho dne Ježíš řekl svým učedníkům: „Kdo chce být první, ať je poslední ze všech a služebník všech“ (Mk 9, 35). Touha po prvenství je tedy legitimní, její uskutečňování však nespočívá ve vyvyšování se nad jiné, dělajíc si z nich otroky nebo své obdivovatele. Při kreování nových kardinálů papež František řekl: „Nikdo z nás nesmí na druhé hledět z výšky. Takto se můžeme dívat na osobu jen tehdy, když jí pomáháme vstát.“ A toto dělá vlastně dobrý rodič, který se nad děti nevyvyšuje, ale zvedá je, chce aby rostly, ba dokonce, aby ho i přerostly.

„Ctnosti, které nás mohou šťastně přenést do věčnosti, jsou pokora – a láska.“

SVATÝ JAN BOSCO

(podle KN)

Představy o vesmíru v minulosti až po Tycha Braheho

Jak vypadá náš svět, celý vesmír? Jaké místo v něm máme my? Jsme výsledkem slepých sil, hry bohů nebo s láskou chtěné děti nebeského Otce? Tyto a podobné otázky trápí lidstvo od prvních dob. Odpovědi byly a jsou různé: mýtické, náboženské, ale i přírodovědecké. Neumí však odpovídat na všechny naše otázky.

První astronomická pozorování se udála velmi dávno. Naše předky určitě fascinovala noční obloha stejně jako nás dnes. Skrytý řád opakujících se jevů na obloze, střídání dne a noci, měsíčních fází, které jim pomáhaly zorientovat se v plynutí času, je vedly k úžasu a bázni, co všechno je tam nahoře. Proto se setkáváme se starověkou představou dokonalého světa nad našimi hlavami, zatímco na zemi zažíváme důsled-

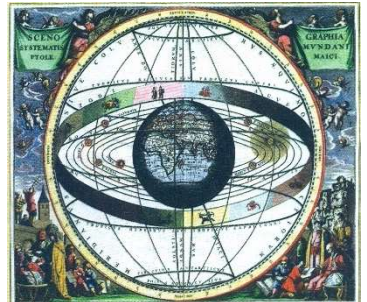

ky živlů světa. Až mnohem později přicházíme na to, že stejné fyzikální zákony řídí pohyb nebeských těles, jakož i pohyb vod či sesuny svahů na zemi. Slunce, Měsíc, planety, hvězdy vznikají v extrémních podmínkách, které by žádný živý tvor nepřežil. Ale na velkou vzdálenost v čase a prostoru je vnímáme skoro až pohádkově dokonalé.

Antický výzkum o tvaru Země a její roli ve vesmíru

Všechny starověké kultury a civilizace, které žily v mezopotámské oblasti, Číně, Egyptě, Střední a Jižní Americe, ale i jinde, se věnovaly astronomii. Uměly sledovat nebeská tělesa i vypočítat pravidelně se opakující jevy, jako byla zatmění. Polohy planet – bloudících hvězd stanovovaly s vysokou přesností navzdory tomu, že neměly přesnější fyzikální představu o jejich pohybu. Dnes bychom řekli, že jim chyběl model. S prvními pokusy o popis jevů, prostorové uspořádání nebeských těles se setkáváme až v antickém Řecku. Přirozeně, tyto první modely považovaly za střed vesmíru Zemi, protože při pohledu na oblohu se zdá, že my stojíme a všechno kolem nás se hýbe.

Proto se model řeckého hvězdáře Eudoxose, který žil ve 4. století před Kristem, skládal z více koncentrických sfér kolem Země – sféry hvězd s periodou rotace 24 hodin, sféry pěti planet, jejichž pohyb byl kombinací čtyř sfér, sféry Měsíce a sféry Slunce. Pohyb Slunce po obloze byl modelován dvěma sférami zodpovědnými za denní a roční chod. Jedinou nevýhodou tohoto modelu bylo, že nezohledňoval pozorovanou změnu jasnosti planet, protože se na Eudoxových sférách nacházely vždy ve stejné vzdálenosti. To vyřešil až pozdější Ptolemaiov model.

Eudoxův model akceptoval a vylepšoval i Aristoteles, který byl o generaci mladší. Aristoteles argumentoval ve prospěch sférickosti (kulatosti) Země na základě pozorování zatmění Měsíce, kdy zemský stín vrhal vždy kruhový tvar. Podobně jako při volném pádu předmětů na zem, například kamene či jablka, se na každém místě země pozoroval kolmý volný pád. Toho lze docílit pouze na sférické (kulaté) Zemi. Kdyby její tvar vypadal jako deska nebo kvádr, volný pád do centra tělesa by byl odlišný od kolmého směru na zem.

Koperník starověku

Při rozvíjení a zavádění geometrických principů v antickém Řecku dosáhl

velkého úspěchu při určování poměrů vzdáleností a velikostí nebeských těles Aristarchos ze Samosu, který žil přibližně v letech 310 – 230 před Kristem. Ze zatmění Měsíce odhadl poměr velikosti Měsíce – Země na tři osminy, což je 37,5 procenta. Dnes víme, že tento poměr je 27 procent, ale na tu dobu jsou Aristarchovy poznatky o tom, že Měsíc je menší těleso než Země, obdivuhodné.

Aristarchos později provedl i jiná měření. Pozoroval Měsíc v první čtvrti, když je z pohledu Měsíce úhel mezi Zemí a Sluncem 90 stupňů. Změřením úhlu, pod kterým je vidět Slunce a Měsíc na obloze ze Země, vypočítal poměr vzdáleností Země – Slunce a Země – Měsíc. Čím je tento úhel menší, tím je Slunce blíže Zemi. A na druhé straně, čím se tento úhel blíží 90 stupňům, tím je Slunce dál. Aristarchos pomocí úhlového zařízení – kvadrantu určil úhlovou vzdálenost mezi Sluncem a Měsícem na 87 stupňů. Skutečná hodnota tohoto úhlu je 89,83 stupně, ale to mu vůbec nemůžeme vyčítat. Tato měření nejsou totiž jednoduchá ani dnes.

Nehledě na tento fakt, geometrickou analýzou stanovil, že Slunce je od Země 19násobně dál než Měsíc. Do svých úvah zakomponoval fakt, že Slunce a Měsíc mají na obloze téměř stejný úhlový rozměr, a je-li od nás Slunce asi 19krát dále než Měsíc, musí být i 19krát větší než Měsíc. Jelikož již dříve odhadl rozměr Měsíce (tři osminy Země), matematickým výpočtem ($19 \times 3/8$) určil, že rozměr Slunce je přibližně sedmkrát větší než Země. Aristarchos usoudil, že když je Slunce větší než Země, bude i centrálním tělesem, kolem kterého obíhá Země, Měsíc a ostatní planety. Proto Aristarcha někteří nazývají Koperníkem starověku. I když dnes víme, že vzdálenost Země od Slunce je mnohem větší – přibližně 390násobek vzdálenosti od Měsíce – a průměr Slunce je 110násobně větší než průměr Země, můžeme s obdivem konstatovat, že se dopracoval ke kvalitativní správným vědomostem.

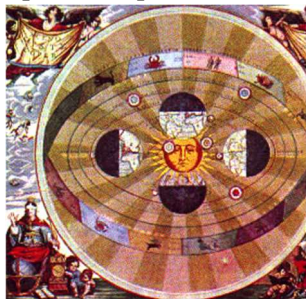
Odmítnutí heliocentrismu

Heliocentrická myšlenka se však v antickém Řecku moc neujala. Pokud by tuto hypotézu tehdejší učenci akceptovali, museli by vysvětlit pohyb Slunce a hvězd po obloze pomocí denního rotačního pohybu Země a ročního oběžného pohybu Země kolem Slunce. První pohyb Aristarchovi současníci odmítali, neboť nebylo pozorováno silné proudění vzduchu směrem na západ, proti směru pomyslného otáčení Země. Navíc existoval vážný argument proti oběhu Země kolem Slunce. Spočíval v nepozorování paralaxy hvězd – zdánlivém posunu polohy hvězd na obloze v důsledku rozdílné vzdálenosti hvězd od Země při pohybu kolem Slunce. Podobný důsledek by měl pohyb Země na dvojici hvězd

či souhvězdí v různých částech roku. To znamená, že bychom měli pozorovat změnu úhlu mezi hvězdami, když je Země na své dráze jednou blíž a jindy dále od konkrétní dvojice hvězd. Celý problém s nepozorováním tohoto paralaktického efektu spočíval v tom, že hvězdy jsou extrémně daleko v porovnání se změnou vzdálenosti, kterou vykoná Země při oběhu kolem Slunce. Paralaxa hvězd byla objevena až přesnými měřeními dalekohledem v 19. století.

Antika v Kopernikově modelu

Vědomosti antických učenců se do Evropy dostaly dvěma cestami – přes Španělsko prostřednictvím překladů arabských děl z 12. století a později prostřednictvím řeckých písemností přivezených z Byzance ve 14. století. Astronomie se tak mohla ve větší míře rozvíjet i na evropských univerzitách v Boloni, Oxfordu nebo v Paříži. Na tuto tradici plynule navázal Mikuláš Kopernik.

Narodil se v roce 1473 v Toruni v dnešním Polsku. Studoval v Krakově, kde se seznámil s dílem George Peurbacha a jeho studenta Johannese Regiomontana, který působil po určitou dobu i v Bratislavě na Akademii Istropolitana. Později Kopernik strávil desetiletí studii v Itálii na univerzitách v Bologni, Padově a Ferraru. Po návratu do Polska působil jako lékař a církevní kanovník. Vedle své práce se věnoval astronomii, což později vyústilo v jeho dílo *De revolutionibus orbium coelestium*.

Základní myšlenkou Kopernika bylo zjednodušení dosavadní kosmologické představy o oběhu nebeských těles kolem nehybné Země. Přebíral antický koncept dokonalého, nekonečného pohybu po kružnicích, ale do středu vesmíru místo Země umístil Slunce. V té době neexistoval argument ani jiný důkaz o správnosti této koncepce. Kopernik argumentoval jednoduchostí a elegancí modelu v porovnání s poměrně komplikovaným geocentrickým Ptolemaiovým konceptem s množstvím kružnic, deferentů a epicyklů.

Dilema o pohybu Země

Tři roky po smrti Kopernika se narodil v Dánsku další významný učenec Tycho Brahe. Od malička se zajímal o astronomii a později jako student práva tajně pozoroval oblohu. Jako šestadvacetiletý napsal knihu o pozorování nové hvězdy z 11. listopadu 1572. Dánský král mu daroval ostrov Hveen a rentu, aby jej udržel v zemi. Tycho vybudoval na ostrově v roce 1576 observatoř Uranienborg,

kde dbal na přesnost přístrojů. Díky tomu dosahoval dvojnásobně vyšší přesnosti pozorování než jeho současníci. Pouze použitím úhlových zařízení a oka (ještě nebyl vynalezen dalekohled) dokázal měřit s přesností na jednu obloukovou minutu (jedna třicetina úhlového rozměru Měsíce na obloze).

Tycho Brahe jako jeden z prvních pozoroval oblohu systematicky, vícenásobně opakoval měření a ověřoval dosaženou přesnost. Chtěl rozhodnout staré dilema, zda je Země nehybná, nebo přece jen vykonává oběžný pohyb kolem Slunce. Snažil se pozorovat paralaxu hvězd, během roku však v polohách hvězd nepozoroval žádnou změnu.

Reálné byly dvě možnosti interpretace, které si Tycho uvědomoval. Buď Země obíhá kolem Slunce, ale hvězdy jsou velmi daleko a paralaxa je pod limitem jeho pozorovacích možností, nebo Země je nehybná v prostoru. Přiklonil se k druhé alternativě, protože se mu hvězdy jevily jako objekty s jistým úhlovým rozměrem. A za předpokladu, že hvězdy jsou vzdálená slunce a mají podobný rozměr jako naše Slunce, nemohou být až tak daleko, že by to znemožnilo pozorovat jejich paralaxu.

I když se Tycho v tomto ohledu mýlil a chybně přiřadil hvězdám větší úhlový rozměr kvůli ohybu světla na oční zornici, jeho závěry byly uvážené a zcela odpovídající znalostem té doby. Problém se dlouho nedařilo vyřešit a museli přijít další géniové, aby potvrdili oběh Země kolem Slunce a postupně odhalovali další tajemství našeho vesmíru. Ani dnes určitě nejsme na konci tohoto dobrodružství.

(podle KN)

O švýcarských hodinkách a „slepém“ hodináři

„Představte si, že jsem našel na zemi hodinky a kdosi se mě zeptal, jak se tam dostaly. Určitě bych neodpověděl, že tam leží odvědy... Bezpochyby musel i existovat výrobce: nebo výrobci, kteří je vyrobili, aby sloužily k tomu, k čemu se dnes používají, kteří je navrhli a naprojektovali s konkrétním cílem.“

Takto vědec William Paley před více než 200 lety poukázal na skutečnost, že vysvětlení „samo se to udělalo, samo se to stalo“ nebo „takto to bylo odvědy“ neobjasňuje komplexnost a účelovost systémů, které nás obklopují. Vždyť ani hodinky nevznikají samy jako výsledek velkých výbuchů.

Oxfordský profesor Richard Dawkins však přesto ve své knize *The Blind Watchmaker (Slepý hodinář)* píše: „Přirovnání hodinek k živému organismu je mylné. Navzdory všemu, jediný hodinář v přírodě jsou slepé fyzikální síly... Skutečný hodinář předvídá. Navrhuje ozubená kolečka a pružiny a projektuje jejich vzájemná propojení podle toho, k čemu se budou v budoucnu používat a jak to již vidí ve své fantazii. Zato přirozený výběr – slepý, nerozumný, automatický proces, který objevil Darwin a o kterém dnes víme, že vysvětluje existenci, jakož i zdánlivou účelovost všech forem života – působí bez předchozího záměru a plánu. Nemá rozum ani představivost. Nic neplánuje do budoucnosti. Nemá vizi, nepředvídá nevidí. Pokud vůbec můžeme říci, že hraje v přírodě roli hodináře, je to slepý hodinář.“

Problém je však v tom, že hodinky nejsou jen příkladem komplikovaného systému, který si vyžaduje inteligentní projekt, bez kterého se samy od sebe neposkládají. **Hodinky jsou vbudovány do živých organismů** jako funkční součást těchto komplikovaných systémů. „U lidí, ale i u myší, hmyzu či bakterií řídí biochemické, buněčné a behaviorální procesy těchto organismů na všech úrovních a dělají to v denním rytmu,“ píše D. Bell-Pedersenová ve vědeckém časopise *Fungal Genetics and Biology* (29, 2000, S. 1-18).

Ozubená kolečka

Američtí vědci C. H. Johnson, M. Egli a Ph. L. Stewart, kteří popisují mechanismus, který měří čas v živých organismech, píší o třech bílkovinách (KaiA, KaiB a KaiC) s komplikovanou trojrozměrnou strukturou, která připomíná ozubená kolečka v hodinkách (*Structural Insights into a Circadian Oscillator* in: *Science* 2008, 31. oktobra, 322 (5902), s. 697 - 701). Částice KaiC plní roli oscilátoru se západkovým mechanismem, který znemožňuje zpáteční pohyb – z toho vyplývá, že biologické hodiny jdou jen v jednom směru. Obdivujeme velmi přesné, miniaturní švýcarské hodinky, zatímco zde máme co do činění s „dynamicky oscilujícím nanopřístrojem“, který bezvadně měří čas!

Ve zmíněném článku D. Bell-Pedersenová vysvětluje, že v minulosti se předpokládalo, že hodiny v živých organismech, které pracují v denním rytmu,

se skládají ze tří částí: (1) oscilátoru, čili mechanismu, který měří čas, (2) vstupů, které sbírají údaje týkající se teploty, světla apod. z okolního prostředí, (3) výstupů, pomocí kterých se signály dostávají do genů a bílkovin, které fungují v denním rytmu. Autorka dále tvrdí, že takové schéma je velmi zjednodušené, protože nezohledňuje program, který řídí výstupní signály, ani velký počet smyček

zpětné vazby mezi těmito třemi komplikovanými částmi. Bell-Pedersenová píše: „Pochopit komplexnost tohoto složitého systému, který měří čas, je jak vyřešit velký biologický hlavolam, který se netýká jen bakteriální genetiky, ale i fyziologie a mentálního zdraví lidí.“ Švýcarské hodinky jsou v porovnání s těmito systémy velmi jednoduchá zařízení! Profesor Dawkins přesto tvrdí: „Paley navrhl hypotézu, že živé hodiny naprojektoval a zhotovil hodinář. Současná hypotéza však tvrdí, že toto se událo prostřednictvím postupné evoluce a je to důsledek působení přirozeného výběru.“

Švýcarské hodinky můžeme rozložit a opětovně poskládat, vyměnit je součástky, ba zkonstruovat podobné hodinky. Zato dosud zcela přesně nevíme, jak fungují hodiny vbudované do živých organismů – od bakterií až po člověka. Proč tedy prof. Dawkins tvrdí, že „teorie slepého hodináře poskytuje jasné vysvětlení“? V takovém případě bychom museli připustit, že slepí, nerozumní hodináři bez fantazie dokážou vyrobit lepší hodinky než inteligentní, vzdělaní lidé, kteří používají moderní přístroje.

Pokročilý program

Stěhovaví ptáci používají Slunce jako kompas. Jak to dělají? Během dne se poloha Slunce na obloze mění, ale ptáci přesto vědí, kterým směrem mají letět. Je to možné díky programu v nich, který porovnává polohu Slunce s časem, který měří jejich vnitřní hodiny. Díky tomu ptáci ustavičně „pře počítávají“ údaje a znovu určují správný směr letu (Smith, R. M.: *Role of Chromosome Compaction in Phase determination of Circadian Gene Expression Rhythms in the Cyanobacterium*, The University of Utah 2008, s. 7) Myslím si, že ani pro člověka by nebylo snadné vypočítat směr letu podle polohy Slunce jen pomocí

hodinek a kalkulačky. Nemluvě už o tom, že by měl vytvořit program, který by takové výpočty dělal automaticky.

Sinice (cyanobakterie) patří mezi nejstarší živé organismy na světě. Mikrozkameněliny, které se považují za stopy těchto bakterií, se datují

na období před 3,5 miliardami let (srov, tamtéž, s. 7). Zajímavé je však to, že i tyto nejstarší živé organismy mají vbudované hodiny, které (pokud bychom uvěřili prof. I Dawidnsovi) se v nich vytvořily samy od sebe jako důsledek slepých fyzikálních sil jen proto, aby pak náhodně řídili mimořádně komplikované a pokročilé procesy fotosyntézy a expresi.

Kromě toho by však slepé fyzikální síly musely vytvořit i řídicí program, bez kterého by oscilátorem vytvářené signály byly zbytečné a samotný oscilátor by se rychle rozladil. Takto to vyjádřili američtí vědci José L. Prudena-Paz a Steve A. Kay: „Mechanismus tohoto biochemického oscilátoru se skládá z obvodů a prvků, které jsou navzájem propojeny... Jeden signál z okolního prostředí může uvést do pohybu a aktivovat různé vstupní signály, které následně vygenerují další signály navazující jeden na druhý, které se synchronizují a zajistí velkou přesnost a spolehlivost fungování hodin. Vzájemná regulace oscilátoru a vstupně-výstupních cest naznačuje, že existuje vysoce integrovaný systém, ve kterém každá z cest signálu může prostřednictvím hlavních hodin ovlivňovat ostatní“ (*An expanding universe of circadian networks in higher-plants in: Trends in Plant Science 2010, Vol. 15 259-265*).

V podstatě můžeme uznat to, co tvrdí prof. Dawkins, že „přirovnání hodinek k živému organismu je mylné“. William Paley, který v roce 1802 psal o hodinách, které našel na zemi, nedokázal ještě zhodnotit, že i nejlepší švýcarské hodinky, jaké znal, jsou v porovnání s integrovanými systémy, které měří čas v živých organismech, velmi jednoduché, ba až primitivní zařízení.

„Zdánlivá účelovost“

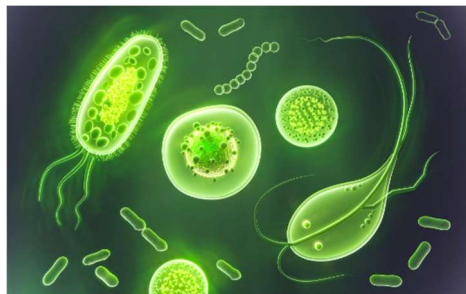
Profesor Dawkins je přesvědčen, že účelovost v přírodě je jen zdánlivá a že teorie „slepého hodináře“ vše dostatečně objasňuje. Je nanejvýš zvláštní, že oxfordský profesor má takové přesvědčení.

Za prvé, instalace hodin v živých organismech je velmi účelová. Díky tomu se

totiž biologické procesy přizpůsobují dennímu rytmu, a to i v podmínkách izolace, kdy organismus nemá možnost zjistit, která část dne právě je. Podíval jsem se na desítky vědeckých publikací o živých hodinách a v každé z nich autoři uznávají, že vědecké poznání v této oblasti je ještě velmi nedostatečné: hodiny řídí velké množství životních procesů, o kterých ani netušíme. Měření času v živých organismech je záměrné a užitečné!

Za druhé, jediné vysvětlení, které prof. Dawkins nabízí ve své velmi propagované knize Slepý hodinář, zní dost dětinský: „Samo se to udělalo“ a „tak to bylo odvědy“.

Profesor by měl alespoň přibližně nastínit, jak se to udělalo a z čeho. Jak jsem již zmínil, cyanobakterie (sinice) s hodinami existovaly již před 3,5 miliardami

let, přičemž podle všeobecně uznané časové škály byla naše planeta 200 – 300 milionů let předtím jako žhavá kamna, kterou intenzivně bombardovaly meteority. Uveďme nyní citát z internetu: „Spekuluje se o tom, že přibližně před 4 miliardami let získala v energiích nabitě chemické směsi organických substancí (v tzv. prapalévce)

jedna z částic schopnost samoreprodukce, čímž začal život na planetě. Před přibližně 3,8 - 3,5 miliardami let existoval pravděpodobně společný prvek všech organismů, které aktuálně žijí na Zemi“ ([https:// sites.google.com/site/ukladsloneczny1/1-planety-wewnetrzne/ziemia/historiaziemi](https://sites.google.com/site/ukladsloneczny1/1-planety-wewnetrzne/ziemia/historiaziemi)). Pokud by si někdo myslel, že počátek života v prapalévce je jednoduchá záležitost, uvedu pravděpodobnost, s jakou by došlo k samočinnému poskládání se 2000 bílkovin, které jsou potřebné pro fungování jednobuněčné améby: $1:10^{40\ 000}$ (takový údaj uvádí astrofyzik Fred Hoyle a profesor aplikované matematiky a astronomie Chandra Wickrama. (viz *Daily Express* ze 14. srpna 1981 nebo *The Sunday Mail* ze dne 20. září 1981). A dodejme, že tyto bílkoviny by bylo třeba ještě poskládat dohromady a oživit...

Jednoduše řečeno, nabízí se nám hypotéza, která tvrdí, že jakýmsi záhadným způsobem vznikla směs organických substancí (které normálně nevznikají mimo živé organismy) a následně jedna z částic začala najednou (protože v geologické škále je 100 milionů let velmi krátký časový úsek) reprodukovat sebe samu a vytvořila hodiny, které řídili tento proces samoreprodukce, jakož

i mnohé jiné životní procesy. Slepé fyzikální síly pak zcela náhodou způsobily, že oscilační cyklus těchto hodin trvá 24 hodin, a nerozumný přirozený výběr napsal program, který systematicky nastavuje tyto hodiny podle světelných a tepelných signálů. Podotýkám, že takový program by nevytvořil nikdo z nás... Zní to spíš jako pohádka, a ne jako vědecká teorie, která „vše vysvětluje“...

„Všechno má svůj čas“ (Kaz 3,1)

Zamysleme se čestně nad tím, odkud nerozumný pták ví, jak si má nastavit hodiny podle polohy Slunce, nebo jak se nerozumná bakterie pomocí těchto hodin naučila řídit proces fotosyntézy. Naše poznání vylučuje pochybnosti: máme mimořádně přesné, miniaturní nanohodiny s po-

kročilým programem, které slouží ke konkrétním cílům zohledňují velké množství vnějších činitelů, které by „slepý hodinář“ nebyl schopen vzít v úvahu. Jediný rozumný závěr, ke kterému nás vede vědecké poznání, zní: nevyhnutelně existuje Stvořitel, který každou živou bytost vybavil speciálními hodinami, které se regulují podle nebeských těles. Nemůžeme přece nevidět, že Bůh od počátku stvořil Slunce a Měsíc, „aby oddělovali den a noc“ (Gn 1,14).

Vědecké poznatky nás kromě obdivu těchto přesných hodin v živých organismech pobízejí k tomu, abychom si uvědomili, že „čas je krátký“ (1 Kor 7, 29). Před tři tisíce lety Kazatel napsal: „Moudrý zná pravý čas a pravý způsob všeho“ (Kaz 8,5). Pokus předstírat, že Hodinář, který stvořil živé hodiny, ba i samotný čas, je slepý, nesvědčí věru o velké moudrosti...

Nic na světě není náhodné. Bůh Otec určil čas svou vlastní autoritou (srov. Sk 1,7), vládne nad celými dějinami a dává nám čas s konkrétním záměrem: „Dal jsem jí čas, aby dělala pokání, ale nechce se kát ze svého smilstva“ (Ž 2,21).

Takže je nejvyšší čas, abychom se odvrátili od své intelektuální pýchy a nemravnosti a obrátili se k Bohu.

(podle Milujte sa)

Až vstoupíš do země, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh, neuč se jednat podle ohavností těch národů. (Dt 18,9)

„K praktikám, při kterých s jistotou nevíme, jaké síly skrze ně působí, musíme přistupovat vždy nedůvěřivě. Pod rouškou některých praktik působí reálné duchovní síly, protože neosobní duchové neexistují. Proto osoby, které skrývají svou tvář, mají podezřelé úmysly“ (Dr. Jean Eudes Renault).

Ježíš Kristus slíbil, že při ohlašování evangelia budeme „šlapat po hadech a štírech i po vší síle nepřítel (satana)“ (Lk 10, 19). Pokud se však spočujeme s démony a vykonáváme okultní praktiky, ztrácíme moc Ducha Svatého, jak to jasně říká Písmo: „Nechci, nechci, abyste se přátelili se zlými duchy. Nemůžete přece pít z kalicha Páně i z kalicha zlých duchů. Nemůžete jíst u stolu Páně i u stolu zlých duchů (1 Kor 10,20-21). Velmi názorně o tom svědčí případ Fabienne Guerrérové, která se nechala vtáhnout do okultismu a lži New Age.

Nevinná hra?

Fabienne se narodila v roce 1964 v katolické rodině, pokřtili ji a později přijala první svaté přijímání a svátost biřmování. Když jí bylo 15 let, začala se zajímat o numerologické věštění, které, počínaje datem narození, hledá magický význam čísel v životě člověka. Zanedlouho nato začala věštit pomocí tarotových karet a věnovala se astrologii.

Jak víme, jeden hřích přitahuje další. Fabienne začala kouřit, opíjet se a drogovat. Jako mladá studentka trávila všechny víkendy na diskotékách a v nočních klubech, kde se seznámila s jedním mládencem. Po několikaměsíční známosti se rozhodli spolu bydlet. Navzdory katolické výchově v rodině jí nenapadlo, že páchá těžký hřích a porušuje Boží přikázání. Samozřejmě, že z tohoto vztahu nemohlo vzniknout nic dobrého a po pěti letech společného života se rozešli.

Jednou se vydala na přednášku jistého guru, který jí nabídl spiritistický zážitek, a tak Fabienne bez delšího přemýšlení vstoupila na území přímého působení zlých duchů. Setkávala se s mnoha lidmi, kteří působili jako média a údajně se jim podařilo vyvolat ze záhrobí pátra Pia, svatou Terezii z Lisieux, ba dokonce i Pannu Marii a Ježíše Krista. „A není divu: vždyť i satan na sebe brává podobu anděla světla.“ (2 Kor 11,14). Fabienna brala tyto údajné zprávy ze záhrobí velmi vážně a podezření v ní nevzbudilo ani to, když se člověku-médiu začaly zjevovat ufoní... Její silná navázanost na hřích ji duchovně zaslepila a zbavila zdravého úsudku.

V pasti New Age

Fabienne tvrdí, že kdyby věděla, že médiu se zjevují démoni, kteří se vydávají za svaté, ihned by se spiritizmem přestala. Jenže nikdo jí to neřekl, a tak se stále hlouběji nořila do New Age a víry v reinkarnaci a karmu.

Nikdy neslyšela, že by se v New Age mluvilo o Ježíši Kristu jako o Božím Synu. Učili ji, že božstvo je nejvyšším vyjádřením kosmického vědomí, které není osoba, ale energie (vibrace). Božství se prý projevuje jako vyzařování kosmické a vnitřní

energie, a takto proniká do lidského světa. Podle toho tedy může každý říci, že Bůh je v něm a že on sám je částkou Boha, protože všechno je Bůh. New Age tvrdí, že s Bohem nelze navázat osobní vztah, neboť Bůh je jen vlna v oceánu kosmické energie. Člověk však může dosáhnout spásy tak, že odhalí svou božskou přirozenost. Tato svůdná myšlenka je stejně stará jako první hřích člověka. Vždyť právě pyšné namlouvání si, že mohou být jako Bůh (Gn 3,5), podnítilo naše prarodiče k tomu, že přetrhli svůj vztah lásky k Bohu Stvořiteli. Fabienna této lži věřila a snažila se žít podle zákona karmy, hledala vnitřní osvětlení a kosmickou energii.

Poté, co se rok účastnila spiritistických seancí, jí navrhli poslední očištění. Protože Fabienne věřila v reinkarnaci, souhlasila, protože si myslela, že takto se osvobodí z cyklu dalších vtělení. Guru jí položil jednu ruku na místo odpovídající čakrám srdce a druhou na místo čakery „třetího oka“ a odříkal přítomnou modlitbu v neznámém jazyce.

Při následující seanci Fabienne pocítila mimořádně silnou energii zvanou kundalini, která se rozlévala v jejím těle. Prolekla se, přestože stále nechápala, že tímto rituálem otevřela přístup zlým duchům.

V červnu 1993 Fabienne vstoupila do starobylého a mystického Řádu růže a kříže – rozenkruciánů (AMORC). Spousta věcí neslučitelných s učením Církve, se kterými se zde setkala, už znala z hnutí New Age: astrální cestování, aury, čakry, mantry... V roce 1994 navázala další nesvátočný vztah, který jí nepřekážel vystupovat po žebříku okultního zasvěcení Fabienne dosáhla sedmý stupeň svatyně.

Obrácení

Koncem roku 1996 se Fabienne rozhodla jít do Međžugorje. Zde se Duch Svatý dotkl jejího srdce a znovu objevila svátosti, kterých se jako patnáctiletá zřekla. Začala se znovu modlit, zvláště růženec.

Po návratu z Međžugorje napsala rozenkruciánským vůdcům, že chce z řádu vystoupit a uvedla i důvod: „Chci se vrátit do Katolické církve.“ Její byt byl plný rozenkruciánské literatury, zabývající se numerologií, věštěním z dlaně a tarotových karet a okultismem. Fabienne začala tyto knihy ničit tak, že vytrhávala stranu po straně. Když tuto literaturu zničila, požádala kněze o posvěcení bytu a vykonala si generální zpověď z celého života. Až tehdy se její duše uklidnila. Zpovědník byl překvapený, když spatřil popsané archy, se kterými Fabienne vešla do zpovědnice: chtěla se důsledně vypovídat ze všeho, co spáchala.

Od roku 1997 začala Fabienne znovu objevovat duchovní bohatství Církve. Přestala číst okultistickou literaturu, ale místo toho horlivě četla Biblii, katechismus, dokumenty Druhého vatikánského koncilu a životopisy svatých. Odpoledne trávila v Kostele Všech svatých v Marseille, kde rozjímala o zastaveních křížové cesty. Jednou zcela zřetelně zaslechla hlas, který jí promluvil ze svatostánku: „Já jsem tvůj jediný Pán.“ Nebyl to vnitřní, těžko identifikovatelný hlas, ale zřetelný mužský hlas, který vyvolával ozvěnu. Kromě toho slyšela slova: „Moje svaté rány tě uzdravily.“

Po této události si Fabienne uvědomila, že potřebuje duchového vůdce. Vybrala si jednoho dominikánského pátera.

Její okultistická minulost v ní zanechala schopnost vnímat kosmickou energii. Svěřila se s tím knězi, který se pomodlil, aby se jí zavřeli dosud otevřené čakry, a všechno se vrátilo do normy. Fabienne je přesvědčena, že za takové bezproblémové uzdravení a osvobození vděčí tomu, že každý den přijímala Eucharistii. Ví, že mnozí, kteří měli aktivované kundalini podobně jako ona, trpěli později na vážné následky a problémy, ba někteří v důsledku toho zemřeli.

Náprava chyb minulosti

Po svém obrácení se Fabienne rozhodla seždat s mužem, se kterým několik let žila v nesvátostrném vztahu. Uzavřeli civilní manželství, protože její partner měl svátostnou manželku, která ho v minulosti opustila a žila se svým milencem.

Jednou v noci se však Fabienne zjevil Ježíš a řekl jí: „Žádám od tebe nápravu. Tvůj hřích mě zraňuje. Patříš mi tělem i duší.“ Duchovní vůdce jí potvrdil, že Bůh od ní očekává život v čistotě, aby mohla být svědkem milosrdenství. Církevní sňatek s tímto mužem nebyl možný, protože jeho svátostné manželství trvá až do smrti jednoho z manželů. Ježíš jasně řekl: „Každý, kdo propustí svou manželku a vezme si jinou, dopouští se vůči ní cizoložství. A propustí-li ona svého muže a vydá se za jiného, cizoloží“ (Mk 10, 11-12). Fabienne nechtěla žít v cizoložství, a proto se rozhodla žít se svým partnerem jako sestra s bratrem.

Nebylo to snadné, ale Fabienne chtěla poslechnout Ježíše. Po určité době však pochopila, že toto není řešení. Nesvátostrný vztah, platný pouze před civilními úřady, jí překážel zcela se sjednotit s Ježíšem. V roce 2000 se tedy rozvedli a Fabienne od nynějška mohla sloužit Ježíši celým svým životem.

V současnosti je Fabienne Guerrérová apoštolkou Božího milosrdenství. Organizuje putování obrazu milosrdného Ježíše, povzbuzuje lidi, aby důvěřovali Ježíši a modlili se korunku Božího milosrdenství. Ježíš totiž řekl: „Dávám lidem nádobu, se kterou mají přicházet k prameni milosrdenství pro milosti. Tou nádobou je tento obraz s nápisem: Ježíši, důvěřuji ti“ (Deníček 327) a: „Ó, jak velké milosti udělím duším, které se budou modlit tuto korunku“ (848).

Ježíš ve svém nekonečném milosrdenství čeká na obrácení každého hříšníka. Je nám ochoten všechno odpustit a těm, co za ním budou kráčet, zřeknou se hříchu

a okultních praktik, udělí velké milosti. Proto „dnes, když uslyšíte jeho hlas, nezatvrzte svá srdce jako při vzpouře“ (Žid 3,7).

(podle Milujte sa)

Byl uznán 71. zázrak v Lurdech

Uzdravení Johna Traynora (1883–1943)

Zázrak uzdravení jednoho britského vojáka, těžce zraněného v 1. světové válce, byl oficiálně uznán teprve nyní, 8. prosince r. 2024, tedy po 101 letech.

Svatyně Notre-Dame ve francouzských Lurdech je poctěna posmrtným uznáním 71. zázraku uzdravení. Mons. Malcolm McMahon, katolický arcibiskup britského Liverpoolu, uznal tento zázrak za pravý. Jedná se o případ Johna Jacka Traynora, který byl během 1. světové války jako voják těžce zraněn a r. 1923 v Lurdech u příležitosti první diecézní pouti liverpoolské arcidiecéze do Lurd zázračně uzdraven.

Traynor se narodil r. 1883 v Liverpoolu jako syn irské matky a po vypuknutí 1. světové války jej povolali do britského vojenského námořnictva. 8. října 1914 byl v námořním střetnutí poblíž belgických Antverp poprvé zraněn, podruhé 8. května 1915 v bitvě u Gallipoli (dnes v Turecku). Všechny lékařské operace

selhaly. Svoji pravou paží nemohl vůbec pohnout, amputaci však odmítal. Krom toho začal trpět těžkými epileptickými záchvaty. Roku 1920 se pokusil jeden liverpoolský chirurg vyléčit jeho epilepsii trepanací lebky, to ale vedlo k ochrnutí obou dolních končetin. Jeho stav byl tak špatný, že jej odkázali na počátku léta 1923 „do hospicu pro nevyléčitelně nemocné, kam měl nastoupit 24. července 1923“, jak konstatuje zpráva lékařského centra pro zkoumání uzdravení v Lurdech podepsaná jeho tehdejším ředitelem dr. Augustem Valletem 2. října 1926.

Ještě těsně předtím se ale v červenci 1923 John Traynor účastnil diecézní pouti do Lurd. Zde byl 25. července zázračně uzdraven, když jej položili do vany s vodou ze zázračného pramene. Vstal odtud úplně zdrav a účastnil se pěšky eucharistického procesí s požehnáním Nejsvětější svátostí. Lékaři, kteří pout' doprovázeli, skutečnost nevysvětlitelného uzdravení ještě tentýž den potvrdili. Následující den opustil zcela zdrav spolu s ostatními spolupoutníky Lurdy. 7. července 1926 se ohlásil v lurdeském centru pro zkoumání uzdravení a předložil všechny doklady.

John Traynor se až do roku 1939 každoročně do Lurd vracel jako nosič nemocných, kteří se nemohli pohybovat. Stal se prvním britským katolíkem, který byl v Lurdech zázračně uzdraven. Zemřel 8. prosince 1943 na úplně jinou nemoc. Církev teprve nyní, po 101 letech, tento zázrak oficiálně uznala.

(podle apologie.info)

Uvěřil jsi, protože jsi mě viděl

Víra se ve své podstatě liší od předpokladu nebo názoru a, samozřejmě, od pochybování. Pokud něco pouze předpokládáme nebo máme na to názor, či o dané věci pochybujeme, nepřijímáme to za pravdivé.

Slyšela jsem z úst kněze termíny subjektivní a objektivní víra. Hluběji je však nevysvětlil. Můžete mi, prosím, přesněji říct, o co jde?

Lucie

Věřit znamená přijmout tvrzení o nějaké skutečnosti za pravdivé. Podobně je to s poznáním nějaké skutečnosti. Pokud mám skutečnost před svýma očima, tedy

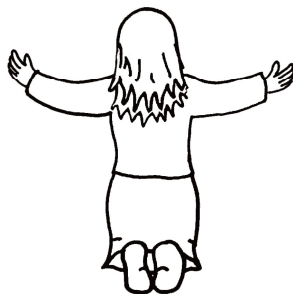
vím, považuji tvrzení o skutečnosti za pravdivé. Avšak ten, kdo má víru (subjekt), nenachází před sebou skutečnost, jako ten, kdo ví. Potřebuje svědka, který referuje o skutečnosti (objekt) a je garantem její pravdivosti. Svědek musí být natolik věrohodný, aby ten, kdo má víru, věřil svobodně a bezpodmínečně jak slovům, tak osobě svědka. Víra se vztahuje na osobu, na její slova i činy. Hodnověrným svědkem o Bohu a člověku je Kristus – „v něm nám září nejhlubší pravda o Bohu, jakož i o lidské spáse“ (Dei verbum 2).

Skrze víru v Krista získáváme spásu. Člověk je pozván nejen k poznávání Boha, ale také k vlastní proměně a ke vztahu s Bohem. Je to on, kdo přebývá na začátku našich bytostných otázek. Svatý Pavel nám připomíná: „Milostí jste tedy spaseni skrze víru. Není to vaší zásluhou, je to dar Boží!“ (Ef 2,8).

Při hledání odpovědi na vaši otázku je dobré připomenout si, že víra je Boží, nezasloužený dar - Bůh nemusí, ale dává se znát stvoření - člověku jako Syn (jediný Bůh je vztah Otce, Syna a Ducha Svatého); jako Slovo (Bůh sdílí to, kým je, sdílí své myšlenky); jako Pravda (Bůh nemůže lhat a svým poznáním proniká čas a prostor); jako Láska (Bůh chce svět a člověka, protože miluje a odpouští).

Víra člověka je odpovědí na dar Dárce - Boha ve všech podobách jeho dávání se. Víra je přijetí daru a Dárce, který je hodnověrný, nelže, protože nám už nemohl dát víc než sebe sama v Kristu. Bůh v člověku tajemně působí a dává mu schopnost přijmout jako pravdivá svá slova a upřímným srdcem ho milovat a důvěřovat mu. Víra je tedy v první řadě nezaslouženou milostí, následně je volbou a úkonem člověka.

Pravdu o sobě, kterou nám Bůh předal ve Zjevení (jak ve Písmu svatém, v Božím slově ve Starém a Novém zákoně, tak i v posvátné Tradici - „uchovávání a předávání všeho, čím Církev sama je a v co věří“; DV 9), můžeme nazvat „objektem víry“. Naše „ano“, živou odpověď a důvěru v Pána a v jeho Slovo, přetavenou do každodenních okolností, můžeme nazvat „subjektem víry“. V tomto kontextu nám svatý Pavel hovoří o poslušnosti víry (srov. Řím 16, 26), jejíž vnitřní dynamikou je naslouchání, přijetí a odpověď.

Víra je proto dynamická. Neustále hledáme a nacházíme. Bůh k nám vždy promlouvá, my jsme pozváni naslouchat, přijímat a žít.

Objektivní a subjektivní víra jsou totiž v úzkém vztahu. Bůh nás učí důvěřovat mu, svou milostí nás předchází a ví, co potřebujeme. Vztah s Bohem se vytváří a prohlubuje skrze důvěru. Majákem na naší cestě víry jsou slova svatého Pavla: „Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus“ (Gal 2,20).

Snad měl kněz ve svém promluvě na mysli odlišnost mezi Bohem a člověkem. Bůh je. My existujeme (jsme jím stvořeni). Bůh však dává znát sebe samého a v Kristu se stává člověkem, přitom neztrácí nic ze sebe. Může člověk překlenout odlišnost mezi sebou a Bohem? Pokusí-li se o to a dá na své síly, chutě, preference, představy a na jejich základě si vytvoří svůj obraz o Bohu a pravdě, zůstává jen u sebe samého (subjektivní víra). Pokud svým „ano“ ve víře dovolí Kristu vstoupit do svého života a přijme ho se vším, kým Kristus je, co říká a koná, jeho víra se nezaměřuje na něj, ale na Krista (objektivní víra).

(podle KN)

Při manželské hádce myslíme na děti

Otázky manželského spolužití jsou vždy aktuální. Vzájemná interakce přináší i konfliktní situace. Svůj pohled, jak se v nich zachovat, nám nabízejí manželé, křesťanští kouči a rodiče 4 dětí Kateřina a Kamil Baginovi.

Manželským hádkám a konfliktům se nikdo z nás nevyhne. Profesionál, který pracuje s manžely při řešení partnerských problémů, může dvojice vhodně nasměrovat při hledání optimální cesty soužití. Rád bych znal názor odborníka, jak hádky zvládnout, případně udržet pod kontrolou, i s ohledem na děti.

Robert

KAMIL (48) se pokouší na otázky odpovídat skrze osobní zkušenosti: Je zde použito více pojmů, „manželská hádka“, „konflikt“, „výměna názorů“. Určitě se to nedá generalizovat a v každé rodině či manželském páru to může vypadat

jinak Samozřejmě, i v našem případě ke konfliktům docházelo a také dochází. Spíš však šlo a jde o výměny názorů. Ať by se však mezi námi událo cokoli, nikdy jsme nepřekročili hranici vzájemného respektu. Vzájemné urážení, ponižování nebo zesměšňování nemělo a nemá v našem manželství místo. A fyzické útoky už vůbec. Když byly děti menší, dbali jsme na to, aby už v zárodku jakéhokoli konfliktu nebyly svědky nějaké eskalace napětí před nimi. Většinou jsme se dohodli, že si to dopovíme večer, až děti uložíme spát. Samo-

zřejmě, nedá se tomu úplně vyhnout a i když jsme si mysleli, „jak jsme před nimi dobří herci“, že si děti ničeho nevšimnou, opak je pravdou. Děti zpozorují i malou nepohodu mezi námi, neboť jsou zvyklé na mnoho malých projevů pozornosti, objetí a zejména humoru. Stačí, když byla u nás tichá domácnost, už to byl pro ně signál, že se něco mezi námi děje. Naštěstí, netrvalo dlouho a přišlo ke smíření, odpuštění a pro ně do „návratu do normálu“. Za důležité proto považují: Pokud je možnost, je dobré konflikt před dětmi „utajit“ – zejména, když jsou děti menší (do 8-9 let), a vyřešit ho ve dvou, beze svědků. Pokud už jsou děti v blízkosti, je žádoucí neustále si udržovat respekt a „přijatelný“ slovník. Za nejpodstatnější však s manželkou považujeme situaci, aby smířením a odpuštěním (může být vyjádřeno o samotě, ale i před dětmi – závisí na situaci) jsme se vrátili do „normálu“, když děti mohou cítit a vnímat lásku mezi rodiči. Tehdy se každé dítě cítí bezpečně.

KATEŘINA (48) nám nabízí vlastní zážitek ke zdůvodnění manželových tvrzení; bylo to v době, kdy ještě učila na církevní základní škole: Při jedné příležitosti jsem se zeptala dětí (cca 8-9 let), co si myslí o rodičovských hádkách a zda se rodiče v jejich přítomnosti hádají. Téměř jednohlasně mi odpověděli: „Ano.“ Vzápětí chtěli o hádkách svých rodičů začít mluvit. Samozřejmě, nechtěla jsem zkoumat obsah takových hádek, spíš mě zajímalo jiné. A to jsem se jich i zeptala. „Děti, co jste dělaly tehdy vy, co jste prožívaly, jaké to bylo?“ Tady už nastalo ticho. Jen velmi pomalu a postupně se děti začaly otevírat a mluvit. „Když se naši hádají a křičí na sebe, jdu nahoru do pokojíčku a tam mám malý kufřík. Ten si začnu balit, protože nikdy nevím, zda to neskončí tak, že mě pošlou pryč. Moc se bojím.“ Jiná odpověď: „Já si zase vždy lehnu do své

postýlky, strčím si prsty do uší a zpívám si, nechci slyšet, co rodiče křičí, hlavně táta. A vždy mi tehdy velmi hlasitě a rychle bije srdíčko, občas se do rána počůráám.“ Ale i v tomto duchu: „Když se moji rodiče hádají, velmi se bojím, jestli když skončí, zda ještě budou v kuchyni, nebo zda odejdou a já zůstanu navždy sama.“ U některých odpovědí mě opravdu zamrazilo. Uvědomila jsem si, že malé děti nerozumí našemu světu dospělých. Když se pohádáme, máme někde v podvědomí jistotu, že se vše po určité době, pomalu a postupně dá do pořádku a nakonec se smíříme. Dítě zejména v nižším věku prožívá přítomnou chvíli. Během našich hádek se velmi bojí, protože neví, co bude, jak konkrétní den skončí. Má obrovský strach o své rodiče, o sebe, o sourozence.

Pro mě byla i tato zkušenost potvrzením toho, že i když se nechtěně stalo, že naše dítě bylo svědkem výměny názorů, bylo třeba jít za ním a přiměřeně jeho věku mu situaci vysvětlit. Co se vlastně stalo, co se děje teď, ale hlavně ujistit ho, že nakonec všechno dobře skončí. Je zvláštní, že když se hádáme, často si nevšímáme, jestli nás děti vnímají; zda to, co říkáme, slyší, nebo ne. Když chceme toho druhého přesvědčit, že se mýlí a máme pravdu my, „přehádáme se a překřičíme“. Chceme, aby ho naše slova pořádně zabořila. Je zajímavé, že tehdy nás naše děti nezajímají, jdou jaksi stranou. Dáváme si však často velký pozor, aby nás neviděly, když se chceme smířit, a už vůbec ne, když najdeme sílu jít se tomu druhému omluvit. Vždyť by si mohlo přece pomyslet, že jsem se mýlila o své pravdě. A je jen na mně, jak se mi ho podaří umlčet. Vědomí, že mě naše děti při všem pozorují, nejčastěji tehdy, když o tom vůbec netuším, a berou si příklad, by mi v tom mohlo být velmi nápomocné. A zdá se, že i když jsou tři z nich již dospělé, pozorování rodiče jaksi stále přetrvává.

(podle KN)

Jak pokazit dítě deseti tahy

Dosti bylo moudrých rad, jak z dítěte vychovat úžasného člověka. Přijměte nyní rady, jak dítě pokazit. Inspiraci bereme ze stejnojmenné knihy Antonia Mazziho.

Pokud je chcete vychovat špatně, dělejte toto:

Pěstujte jej ve skleníku

Na jednom gymnáziu v okolí Říma se vrhl z druhého patra patnáctiletý student, kterého přivedla do zoufalství obyčejná a zcela běžná prověrka z dějepisu.

Již déle se dějí věci, které těžko dokážeme vysvětlit my, co jsme se narodili v době chudoby a náročného života. Pamatujeme si patnáctiletého studenta, který vyskočil z okna ve škole kvůli čtyřce z angličtiny. I v Mantově se patnáctiletý chlapec oběsil, protože dostal poznámku do žákovské knížky. Někdo nám musí vysvětlit, ale nesmí to být stále stejní mudranti, proč kluci vysocí a mocní jako duby jsou uvnitř křehčí než křišťál.

Kvůli jedné prověrce z dějepisu se nikdy nikdo nestrchoval. A najednou tu máme profesorku v šoku, dva zlomené rodiče, ředitele školy, který se nedokáže uklidnit, a školnici s hrůzou v očích, protože viděla, jak chlapec dopadl na zem pár kroků od ní. Bylo by velmi lehké a možná i povrchní obviňovat rodinu, jako vždy, za to, že se příliš starala o práci. A stejně banální by bylo opět zamířit naše zbraně na školství, které nefunguje, jak má.

Příčiny se neukrývají pouze zde.

Pokud chceme být poctiví, každý z nás se musí ptát, kde udělal chybu. Toto je společnost, která z dětí udělala raritu, a i těch pár narozených rozmazlila proti přírodě. Ještě jsme se nenaučili, že když se rostliny, které jsme příliš dlouho pěstovali ve sklenících, najednou vynesou ven z umělého prostředí, nekvetou

a nerostou, ale hynou a usychají. Tak je tomu i s našimi dětmi. Po ukončení hyperochranného období nejsou připraveny čelit každodennosti a místo toho, aby skákali štěstím a z velké chuti vážně se zapojit do života, uzavírají se do své křehkosti a do svých tajemných obav.

Rozsévejte vítr

Fakta života nás občas přinutí zastavit se a přemýšlet.

Je velmi snadné zatlačit na cty, když nastane nějaká tragédie, nebo žádat o pomoc psychiatra, případně ještě hůře, dělat si legraci a čekat na lepší dny.

Když se naše děti zabíjejí nebo když zabíjejí, nemůžeme se neptat, co se děje, kdo je na vině a kde se stala chyba.

V této době jakoby se převrátily jistoty a naděje, které ještě donedávna byly hluboce zakořeněny v dějinách lidstva. Divoké a oblundné instinkty se řítí na naše domovy jako cyklóny a apokalyptická zemětřesení a za pár vteřin pohrbí každou něhu, cit, úvahu, přátelství, lásku, jistotu.

Zatímco jsme s velkou námahou rekonstruovali naše města zničená válkou a ohrožená chudobou, nevšimli jsme si, že pradávný spor, který vznikl ještě pod biblickou Babylónskou věží, se zde objevil s ještě tragičtějším přízvukem. Tehdy se pomátly jazyky, dnes politika, egoismus, násilí, agrese, samota staví vysokánské zdi mezi člověkem a člověkem.

Jako v římských arénách, jedna část společnosti cítí potřebu vrátit se ke spravedlivému trestání zločinců a k nastolení zákonitosti, zatímco druhá část vše zlehčuje se zarážející nedbalostí a tupostí.

Vyhňeme se teatrálním postojům a čistě patologickým interpretacím faktů! Chopme se kormidla, neboť bouře visí nad námi a cítit přicházející uragán!

Nejtěžší chyby jsme udělali v tom, že jsme podcenili každodennost.

Rozsévali jsme vítr a nyní sklízíme v bouři.

Ještě nedávno samotný život stačil na to, aby poskytoval zanícení pro lidské věci: prostotu, rodinné vřelé vztahy, šetrnost, domácí práce, rolnickou dřinu,

obět', víru, vlast. Domnívali jsme se, že jsme ze svých srdcí vyhnali zločinné Kainovy stíny, protože jsme byli okouzleni touhou po míru a spravedlnosti. Ale ve zmatku nového Babylóna se agrese a smrt vrátily, aby nám rušily naše sny a připomínaly naše relikty.

Dnes je nám málo platné bít se do prsou. Zmýlili jsme se, ale stále máme čas na nápravu a obrodu.

Smrtný virus je ostatně v nás dospělých. Život je úsilím o osvobození, je hledáním odpovědí, ukrytých za potem a námahami, které jsme brzy označili za zbytečné, a za pichlavými prohrami, které jsou podle nás nespravedlivé. Život není vypouštěním bankovek do oběhu, bezhlavé vyhledávání požitků, zajišťování krásy za každou cenu, jak jsme si sami namlouvali.

Opět musíme vrátit samotu, bolest, pravidla, askezi nejprve do našeho života, abychom byli věrohodní, když je budeme doporučovat do života našich dětí.

Dalším velkým omylem, který dezorientoval naše mladé, bylo to, že jsme rodinu představovali jako místo, kde se odkládá špinavé prádlo a dny jako pestrobarevné televizní pořady.

Dramatem není jen to, že naše děti paranoicky plánují smrt svých otců, ale to, že přímo mnišsky a trýznivě odstraňují každý náznak radosti a roztržitou společnost přivádějí do zděšení.

Jedno hebrejské podobenství říká:

„Byl jednou jeden hlupák a byl tak zabeďněný, že ho pojmenovali Golem (sprostý). Když ráno vstával, bylo pro něj tak těžké najít si své šaty, takže druhý večer se bál jít spát. Nakonec se v jeden večer odhodlal, vzal tužku a papír, a jak se svlékal, poznačil si, kde odložil každý kus oděvu.

Druhý den vstal celý šťastný a vzal si svůj seznam. Čepice je tam - a nasadil si ji na hlavu. Kalhoty jsou tamhle - a oblékl si je. A tak postupně, dokud neměl všechno na sobě. Po celé této námaze v něm najednou blikla otázka: „Dobře, ale kde jsem já?““

My dospělí jsme naše děti naučili mnoha věcem, ošatili jsme je nádhernými róbami. Naučili jsme je, kde se nacházejí boty, mobily, motorky, tituly, pizzerie, místa na zahálku, sezónní lásky, počítače, bankomaty.

Bohužel, nenaučili jsme je to nejtěžší, nejdůležitější a nejnutnější: kde je bolest, trpělivost, radost, víra, štěstí. Naučili jsme je čerpat vodu z umělých studní, a ne z hlubokých studánek, vytesaných do skály, ve kterých pramení voda osvěžující duši.

A toto víte?

„Jsou lidé, kteří neutíkají ze života. Vášnivě ho milují, rozdávají radost, mění ho k dobrému, a tak vytvářejí dějiny. Takoví nadšenci patří mezi největší dobrodince lidstva. Don Bosco patřil jistě mezi ně.“

/A. Lucas/

2. Patron kouzelníků v akci

Na prostranství před kostelem se rozložili komedianti. Když se lidé shromáždili, začali dělat salta, přemety, výskoky, pády, stojky, krkolomné obraty... Dech se všem tajil a bylo slyšet tichý šepot: „To jsou odvážlivci...“ „Ten ale má odvalu! Podívej, ještě jednou to udělal.“

Zvon svolával na mši svatou, ale z mladých se nikdo ani nepohnul. „Proč to dělají právě v té době, když je mše svatá? ptal se mladík svého kamaráda, ale nedostal odpověď. Mládenec se vydal mezi komedianty a položil jim tu samou otázku. Vedoucí komediant se mu podíval hluboko do očí. Jenda cítil, že tento

pohled není upřímný... Mohl uhnout, ale hrdě vztyčil hlavu: „Navrhují vám sázku...“ „Jakou?“

„Budeme spolu soutěžit o takovou cenu. Pokud vyhraju já, odejdete od kostela. Pokud vy, máte právo zůstat. Platí?“ „Platí.“

A soutěžili. O diváky nebyla nouze. První disciplínou bylo dostat se co nejvýše na blízký strom. Začal kouzelník. Byl to silný chlap. Vyšplhal se úplně do koruny stromu.

„Výše se už jít nedá,“ mudroval kdosi z přítomných.

“Bosco, už ani nelez...” Ale Jeníček ho neposlouchal. Svižně se vyhoupl na první větev a vystupoval do výšky.

Když se ocitl na místě, kterého dosáhl komediant, vyhoupl své nohy do vzduchu a bleskově udělal stojku na rukou. Nastalo ticho. Nikdo ani nedýchal... Za chvíli však zaburácel potlesk. Nebylo pochyb, že Jenda, dostal své nohy výš. Komediant byl znepokojen. Úkosem se podíval na mladíka:

„Nyní jistě prohraješ...”

Další disciplínou byl skok do dálky. Skákalo se z nízké zídky, přes potok. Komediant nenechal nic náhodě. Následoval rychlý rozběh, pevný odraz a už byl na druhém břehu. Diváci mu uznale zatleskali.

„Jdeš na to, Jendo. Ale nemáš šanci ho překonat,“ řekl mu přítel, Antonio. „Jsi oproti soupeři menší. Ale smělý mladík se nevzdával. Zaspřintoval, na zídce udělal přemet, a jeho tělo letělo do dálky. Svěho protivníka překonal víc jak o půl metru.

„Vivat Bosco, vivat...” jásali diváci. Jakýsi stařík tleskal rukama o kolena a rozplýval se radostí:

„To byl výkon... Viděli jste to? Juj, to jsem ještě nezažil.”

Jednoznačným vítězem závodu, byl Jenda. Kouzelník musel dodržet podmínky sázky. Od té doby byl od něj klid a čas mše svaté už nikdo, neohrožoval.

Ano, hra má přivádět k Bohu ne být odpoutávající akci. /J. Consul; Boží muž/

Don Bosco

Don Bosco se narodil v severní Itálii v roce 1815. Otec mu zemřel, když mu bylo pár let. Aby rodina přežila, každý v ní musel těžce pracovat. Měl moudrou, zbožnou, dobrou matku Markétu, která ho vedla k vřelému vztahu k Bohu.
Uměla nenásilně propojit život s vírou.

Devítiletému Jeníkovi se zdál zvláštní sen. Viděl v něm skupinu bijících se chlapců. Rozhodl se to řešit. Vběhl do bijícího se klubka a ručně – stručně chtěl udělat pořádek. Ale kluci se obrátili proti němu. Vtom se objevil muž, který Jendovi řekl, že ne bitím, ale láskou je zkrotí. **Chlapci potřebovali někoho, kdo jim ukáže, jak přitažlivá je svatost. Ježíš mu dal učitelku – Pannu Marii.** Sen Jendu utvrdil, že se má stát knězem a vést mladé lidi k Bohu. A hned také začal.

Mistr ve využití her

„Slyšeli jste, Jenda opět připravil představení.“ „Kde, kde to bude?“

„Jako vždy. Na louce u jejich domu. Prý se přiučil akrobacii, žonglování, kouzlům a různým hrám.“ „A co bude chtít za to?“

„On není na peníze. Přestože je chudý jako my, místo vstupného se spolu s ním pomodlíme a vyslechneme si dobrý příběh či kázání.“

Takové rozhovory byly na loukách u Becchi běžné. Nesli se široko daleko po katastru. Lidé s radostí přicházeli za Jendou. Alespoň trochu si po těžké práci odpočinuli a zkrátili čas v příjemné atmosféře. Jeník Bosco to s mladými lidmi vždy uměl! **Hru využíval jako buben k jejich svolávání.** Když přišli na setkání, nezapomněl jim nabídnout hlubší duchovní věci. A Bůh mu žehnal. Poslal mu do cesty přátele, kteří mu pomohli studovat. V roce 1841 dosáhl toho, po čem celým srdcem toužil – byl vysvěcen za kněze. Mladé lidi však už nikdy neopustil. Stal se jejich knězem a tvrdil: **Stačí mi, že jste mladí, abych vás měl rád. Kdo ví, že je milován, miluje. Kdo je milován, dosáhne zejména u mladých všeho.** (srov. MB 117.)

Přinesl jim styl života s normální svatostí. Nebylo to těžké. Stačilo žít bez těžkého hříchu, vesele a dobře. Ukázal jim, jak napínavé i dobrodružné je **evangelium**. Chlapci toužili být v jeho blízkosti a něco zažít z jeho ducha.

Podobně jako ve svém rodišti, tak i v Turíně je každou neděli shromažďoval na hry, modlitbu, zpověď i mši svatou. **Lidi přitahoval tím, že žil naplno.** Radostně využíval svých talentů. Geniálně uměl obrátit citový zisk ze situace na chválu Boha. Jednoduše měl v sobě jiskru, kterou zvedal do akce!

Veselá mysl

Don Bosco věděl, že na mladé lidi zvláště platí slova svatého Františka Saleského: „Na kapku medu chytíš více much než na soudek octa.“ Proto se snažil být laskavý a veselý. Často říkal: „Veselému člověku pomáhá nebe.“ A ještě i toto: „Mladé nestačí milovat. Snažte se, aby vás i oni měli rádi.“

Je o něm známo, že i v pokročilém věku vyvolával různé soutěže a hry. Často s čokoládou v ruce vykřikl: Kdo mě doběhne, tomu bude patřit! Potom se sprintem rozběhl po ulici. Málokdy ho někdo doběhl. Aby jeho dílo pokračovalo, založil salesiánskou společnost, která pracuje v jeho stylu i dnes!

Zkus to takhle

Sokrates často říkal:

„Kdybych nebyl rozzlobený, tak tě zbiju.“

V dnešní době slyšet cosi úplně jiného:

„Ještě jednou mě rozčílíš a zlámu ti hnáty...“

Vychovávat se dá opravdu různým stylem.

Výchovný styl je strategie výchovy, způsob působení vychovatele na vychovávaného. Vychovatel by si měl vytvořit speciální výchovný přístup – takový, který mu „sedí“. Ale!!! Odborníci se shodují, že v každém stylu výchovy má převládat: **moudrost, nedirektivní přístup, citlivost na vnitřní stav člověka, respektování důstojnosti osoby.** Opravdu, výchova je věda.

Mezi základní výchovné styly patří represivní a preventivní systém. Ten druhý je pro vychovatele namáhavější, ale má lepší a dlouhodobější výsledky. **Předchází se jím zlu!** A počítá s hrou. A to nám zanechal don Bosco.

Otec a učitel mládeže

„Nemůžeme milovat toho, koho se bojíme, ani toho, kdo se bojí nás. /Cicero/

Don Bosco uměl využít hru při výchově mladých lidí. Vycítil, že při hře se odkrývá charakter člověka – jeho pozitiva i slabé stránky. Tvrdil, že moudrý vychovatel to má umět zužitkovat a pomoci druhým při duchovním růstu. **Pro mladé založil oratorium** – místo, kde se setkají přátelé. Tady spolu prožívají radost ze života. V rodinné atmosféře spolu krácejí k Bohu. Z této jeho dílny vzešlo několik světců: **Dominik Savio, Michal Rua, Filip Rinaldi,...** Potvrzením toho, že jeho způsob výchovy je správný, je i to, že sám don Bosco se stal svatým. **Má titul Otec a učitel mládeže.**

Co takhle stát se mistrem v tomto oboru? Důvod? Jednou budete mít jistě na zodpovědnost několik lidí... Bude vás pronásledovat otázka: Co s nimi? Oratorium může vzniknout i u vás. Hledá se jen člověk, který to spustí.

Může začít hrou. Odhalme její tajemství, jak na nás působí a co rozvíjí.

Nuda – nepřítel výchovy

Don Bosco stál před mladíky a dával jim poslední rady na prázdniny:

„Odpočívejte, buďte veselí, hrajte si, smějte si, zpívejte, jděte na výlety a dělejte, co se vám zlíbí. Jen jednoho se chraňte jako moru! Jen nehřešte!“

„Nebojte se, done Bosco. Všechno bude v pořádku... Víme, co se sluší a co ne. Vydřžeme v dobrém.“ Slibovali vážně kluci. Ale kněz si povzdechl:

„Vždyť to znám... Čeká na ně tolik všelijakých pokušení. Prázdniny mi ukradly nejvíc chlapců. Přítel Borelli s ním souhlasil:

„Ano, je to tak, věru tak. Mladíci se vracejí zpátky v mnohem horším stavu, než odcházejí. Pokaží se. A kde jsou příčiny?“

„Je to i nuda, která je matkou všech neřestí,“ odpověděl zamýšleně don Bosco.

Co to vlastně nuda je? Můžeme si ji představit jako styl života, ze kterého se člověk neumí jen tak snadno dostat, protože ho nic nebaví. Česky se dá definice vystihnout výrokem: Hod' sem slámu, lehnu na ni. V takovém stavu se postižený jen potuluje, lenoší, nACPává, brble... Ke všemu smysluplnému zaujímá lhostejný postoj. **Potom se nablízku objeví nějaký bláznivý nápad a často následuje ještě sprostější čin.** Už potřebujeme jen toto?

AKCE! - ZÁSAD DO STANOV KLUBU UNAVENÝCH

„Pokud dnes někdo řekne: Chybí mi život, ve kterém něco chybí, tak je to vážné. Proč? Neboť jde o popis vnitřního stavu, který prožíval marnotratný syn.“

/novodobý kazatel/

U člověka, kterého jsme výše identifikovali, je stav nudy alarmující. Patří do širokého **klubu unavených**, který se řídí svými stanovami. Přestože jsou humorné, je za nimi hluboká pravda. Zkuste si je přečíst a doplnit.

1. Člen klubu se narodil unavený, je unavený a žije proto, aby odpočíval.
2. Člen klubu unavených musí ve dne odpočívat, aby v noci mohl spát.
3. Pokud ho chytí chuť pracovat, sedne si a počká, až ho to přejde.

4. Jelikož chce dlouho žít, udělá méně, než musí. Dá šanci i jiným.
5. Pokud někdo odpočívá, neváhá! Pomůže mu, protože z odpočívání nikdo neumřel.
6. Miluje svou postel jako sebe sama.
7. Tyto stanovy se mohou změnit, ale pokud to nemusí být dnes, tak ať to počká.
8. Člen klubu má jarní únavu i uprostřed podzimu.
9. Co může udělat dnes, odloží na zítra. Co může udělat zítra, odloží na pozítří. Má dva dny volna.
10. ????????

Pozor, pozor... Kdo by se řídil těmito směrnicemi, nic hezkého nezažije. Vlastně ani nežije, jen existuje. Vládne v něm jen jeden zážitek: příjemnost těla! Ale jednou to na každého přijde, neboť jak řekl klasik:

*„Dosud se nenašel filosof,
který by mohl trpělivě
snášet bolesti zubů.“*

/Shakespeare/

Co jsme prožili

Žehnání vína v Olší

V pátek 27. prosince jsme se sešli v krásně vánočně vyzdobeném kostele svatého Jiří, abychom se zaposlouchali do písní a koled, které si pro nás připravily naše zpěvačky. Do zpěvu známých koled se mnozí i přidali.

Po hudebním programu si vzal slovo pan farář a požehnal

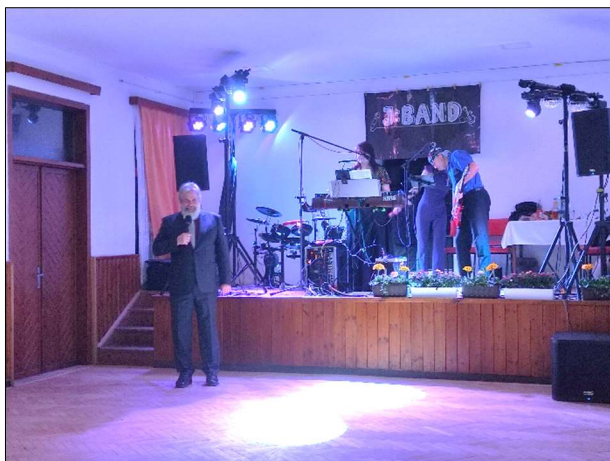
přinesené víno. Potom všechny přítomné pozval do místního kulturního domu na ochutnávku požehnaného vína a občerstvení, které připravily obětavé hospodyňky. Tam si všichni mohli popovídat, potěšit se s ostatními a v dobré náladě se rozejít domů.

Anežka Bednářová

Farní ples v Olší

V pátek 17. ledna se konal jubilejní 10. farní ples. Tentokrát ho měla na starost naše olešská farnost.

Ples začal již v 19 hodin, kdy postupně přicházeli první hosté. Pro farníky z Dolních Louček byl zajištěn autobus. Již v průběhu první písně kapely J-Band se parket začal plnit tanečními páry. Po osmé hodině ples oficiálně zahájil a všechny přivítal pan farář Pavel Křivý.

Pro všechny hosty bylo na stolech přichystáno drobné občerstvení a večere byla v ceně vstupenky.

Nechybělo dobré pití a bohatá tombola, kterou kolem půlnoci vyhlašoval pan farář s asistencí.

Po celou dobu konání plesu vládla v sále dobrá nálada, a i když je náš kulturák v porovnání s ostatními menší, tak byla atmosféra o to vřelejší.

Velké poděkování patří všem, kteří se pořádání plesu aktivně podíleli. Všichni se svých úkolů zhostili velmi svědomitě.

Děkujeme též panu faráři a všem účastníkům plesu, kteří si udělali čas a přispěli k příjemnému prožití večera.

Anežka Bednářová

Úkony duchovní správy farnosti v roce 2024

	Dolní Loučky	Olší	Žďárec
Křty			
1. sv. přijímání			
Svatby			
Pohřby			

Staré bludy s novými nálepkami

Podívejme se společně s biskupem Sheenem na bludy, které přetrvávají z minulosti, i když se snaží vypadat moderně.

KOSMICKÉ ZASTRAŠOVÁNÍ

Moderní člověk je pokorný, ne však s onou starou pokorou, která člověka nutila pochybovat o své moci, ale s novou pokorou, která člověka nutí pochybovat o svém lidství. Stará pokora se zakládala na pravdě: člověk je tím, čím skutečně je. Nová pokora je založena na bezvýznamnosti: člověk je jen zrnko ve vesmíru.

Tento nový postoj k pokoře není důsledkem pokroku náboženství, ale pokroku astronomie. Teleskopy a věda nám odhalily nesmírnost vesmíru. Ti, kdo mají možnost to poznat, nás informují, že Země je jen nepatrným detailem tohoto vesmíru. Například planeta Jupiter má jedenáctkrát větší průměr než Země; mohlo by se do ní vměstnat čtrnáct set

těles o velikosti Země a ještě by se mohla roztáhnout. Ale to není všechno: hvězdy jsou větší než Jupiter. Právě vzdálenost popírá jejich mohutnost. Nejnovější měření ukázala, že nejbližší hvězdy jsou téměř přesně milionkrát vzdáleny od nejbližších planet. Například Venuše je od Země vzdálena dvacet šest milionů kilometrů a Slunce devadesát dva milionů kilometrů, zatímco nejbližší hvězda, Proxima Centauri, je vzdálena dvacet pět milionů milionů kilometrů. Některé z hvězd, cefeidy, jsou desettisíckrát svítivější než Slunce.

Vzhledem k obrovským vzdálenostem, které nelze chápat v mílich, použili vědci novou míru, která je činí srozumitelnými, a to světelný rok. Světlo se šíří

rychlostí 299 792 458 metrů za sekundu, a světelný rok je tedy toto číslo vynásobené 365 (dny) x 24 (hodiny) x 60 (minuty) x 60 (sekundy). V řeči světelného roku je nejbližší hvězda od Země vzdálena 4,27 světelného roku. A přesto je tato vzdálenost zanedbatelná ve srovnání s průměrem galaktické neboli hvězdné soustavy s třiceti tisíci miliony hvězd, který se odhaduje na dvě stě dvacet tisíc světelných let. Uvádí se, že poloměr celého vesmíru je dva tisíce milionů světelných let; to znamená, že světlu putujícímu rychlostí 299 792 458 metrů za sekundu trvá dva tisíce milionů let, než projde z jednoho konce vesmíru na druhý.

Tato čísla jsou ohromující. V některých myslích probudily větší pochopení Božího majestátu a moci nebo pokoru, která uznává, že Bůh je Stvořitel a Pán všeho. V jiných myslích vyvolaly úctu k nesmírnosti vesmíru nebo pokoru, která trvá na tom, že člověk není nic. Do této druhé třídy patří někteří skutečně vzdělaní astronomové, kteří světu dokazují, že člověk může znát své hvězdy, aniž by znal svou logiku.

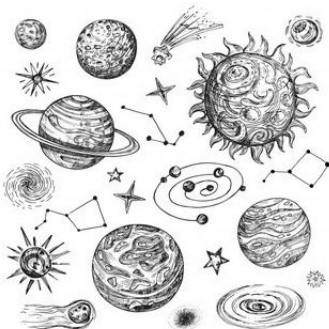
Tato skupina vyvinula „filozofii kosmického zastrašování, kterou se snaží člověka zastrašit, aby uznal svou nicotnost, protože vesmír je větší než on. Pro filozofii kosmického zastrašování jsou typické takové výroky, jako jsou následující „převzaté ze života“. „Rozvoj moderní vědy přinesl srovnatelnou proměnu našeho postoje k člověku... Člověk má tendenci se z hlediska nového kosmického pohledu zmenšovat. Zdaleka není pánem všeho stvoření, existujícím od počátku věcí, ale nyní se jeví jako pouhá dočasná chemická epizoda na nejmenší planetě.“ Ve stejném tónu, ale způsobem stejně typickým pro novou pokoru, píše jiný:

„To, co mě děsí, není velikost vesmíru, ale malost nás. Jsme ve všech ohledech malí – malí v předvídatosti, scvrklí v duchu, nepatrní v hmotném obsahu, mikroskopičtí v rozlehlosti měřeného prostoru, prchaví v rozletu času – bezvýznamní ve všech ohledech, snad kromě chemické složitosti našich duševních reakcí. Člověk je živočich mezi mnoha živočichy, nejistě umístěný na kůře planetárního fragmentu, který se podřizuje gravitačním impulsům jedné z milionů trpasličích hvězd, jež bloudí v odlehlých částech jedné z mnoha galaktických soustav.“

Jiný autor se nespokojuje s redukcí člověka na „rosolovitou polotuhou hmotu“ ve vesmíru a domnívá se, že i velikost samotného Našeho Božského Pána je v nesmírnosti kosmu zakrnělá: „V naší současné kosmické perspektivě by se zdálo rozumnější předpokládat, že naše konkrétní sluneční soustava nebyla ani zaznamenána a katalogizována v astronomické hvězdné mapě kosmického Božství. To, že by kosmický Bůh, pokud vůbec nějaký existuje, bral někdy zvláštní ohled na mlhavou osobnost a nejisté učení historicky nejasného a nenápadného náboženského učitele, který žil v Palestině asi před dvěma tisíci lety, představuje představu, kterou může mít jen člověk vážně omezený nevědomostí nebo omezený intelektuálními schopnostmi.“

Je třeba velké kůry, abychom člověka nazvali „kůrovým fenoménem“, ale stačí jen málo logiky, abychom ukázali, že takové kosmické zastrašování je posta-

veno jednak na neznalosti představ o velikosti, jednak na dvou falešných předpokladech: totiž že velikost je hodnota a že člověk byl ve staré kosmologii považován za velkého, protože žil pravděpodobně ve středu vesmíru.

V moderním vědeckém popisu vesmíru se objevuje ponurá obraznost, ve srovnání s níž je člověk menší než zrnko. Tato obraznost kontrastu mezi velikostí a malostí však není ničím novým; novost spočívá pouze v subjektech, které jsou v kontrastu. Moderní mysl staví člověka do kontrastu s vesmírem a dělá z člověka nic; věčná mysl staví Boha do kontrastu s vesmírem a dělá z vesmíru nic. První dospívá k závěru o malichernosti člověka z velikosti vesmíru; druhá o malichernosti vesmíru z majestátu Boha. Je mnohem snazší zakrnět malou věc, jako je člověk, než zakrnět velkou věc, jako je vesmír. Moderní obrazy dělají to první, trvalé zjevené obrazy dělají to druhé, a proto jsou mnohem působivější. Obraz, který mi říká, že na nebi je třicet tisíc milionů hvězd jako tolik „lampiček zapálených kolem mrtvých svátostí dne“, je vzrušující, ale když mi můj rozum říká, že tyto hvězdy nevznikly samy od sebe ani z ničeho, obraz vyvolaný zmínkou o tom, kdo je stvořil a kdo „určuje počet hvězd a nazývá je jménem“, činí první obraz bezvýznamným. Moje představivost je zatížena, když vědci popisují jas Slunce jako svíčku o síle $3^{27} \times 10^{27}$ ale je ohromena, když se dozvídám, že „žena je oděna sluncem“ a „měsíc je pod jejíma nohama“. Představa nebes o průměru dvou tisíc milionů světelných let je úžasná ve

srovnání s maličkou Zemí, ale triviální ve srovnání s představou „ruky, která stvořila nebesa“.

Normální mysl při pohledu na obrovské nebeské prostory přirozeně a téměř nepozorovaně dospěje k představě všemocné bytosti, která je vrhla do vesmíru a obdařila je zákonem, aby se orbit mohl míjet s orbitem a planeta s planetou, aniž by se kdykoli zastavil nebo zastavil. Je to nenormální mysl, která při pohledu na moc začne okamžitě myslet na malichernosti; pro člověka, který se dívá na nebeský mrakodrap, není přirozené myslet na maličkost blechy, ale spíše na velikost myslí, která ho vymyslela. Velká nástěnná malba, která pokrývá bok chodby, nepřiměje zdravého člověka myslet na trpaslíka, ale na umělce. Když moderní mysl stojí v úžasu nad velikostí kosmu a tvrdí, že i na této zemi je člověk „daleko předstížen švábem“, dopouští se stejného druhu mylného uvažování, které by ho přimělo k závěru, že L'Enfant, který navrhl město Washington, je jen nemluvně, protože město Washington je větší a objemnější, a proto lepší než on.

Tím se dostáváme k prvnímu falešnému předpokladu, který je základem tohoto typu chudokrevného myšlení, totiž že velikost je třeba měřit kvantitou, a nikoli

kvalitou. Kult velikosti přivádí moderní mysl k šílenství; zatemnil její duševní zrak natolik, že ji zasllepil i pro jiné rozměry než délku, šířku a tloušťku. Je dobré si uvědomit, že obsažené má zpravidla mnohem větší cenu než nádoba, i když obsažené v nádobě chrastí jako diamant v krabici od sušenek. Skutečně velké věci světa nejsou vždy věci obrovské; velcí lidé jsou vždy malí lidé v tom smyslu, že jsou skromní, jako byl kardinál Mercier. Jsou tak velcí, že mohou být vždy zdánlivě malí, protože se to jen „zdá“. Synové bohatých mužů se mohou oblékat chudě, protože jsou skutečně bohatí; nepotřebují panoptikum bohatých. Synové chudých mužů se musí oblékat bohatě, aby budili dojem bohatství, protože jsou skutečně chudí. Velikost nespočívá ve velikosti. Malé věci jsou mnohem působivější. Člověk nikdy nezakopne o vesmír, i když zakopne o koberec. O záměně velikosti a hodnoty bylo napsáno těchto několik řádků: „Jestliže se o nás Bůh nezajímá proto, že jsme tak malí, pak z toho musí vyplývat, že by se o nás zajímal, kdybychom se zvětšili. Jak velcí bychom museli být, aby o nás začal mít zájem? Kdybychom byli sto mil vysokí, přitahovali bychom Jeho pozornost? Pravděpodobně

můžeme očekávat další zápor. Kdybychom se však tyčili do výšky odpovídající oběžné dráze Neptuna, mohli bychom pro Božství možná začít být významní. A kdybychom stáli tak vysoko, že by nám Betelgeuze zpívala do vlasů – mohli bychom být připuštěni k počtě audience u Demiurga?“

„Křičící nesmysl? Ano, je to nesmysl, ale je to nesmysl velmi vážných a vzdělaných lidí, kteří se zřejmě vyhýbají přemýšlení. Spojují dohromady dvě nesouměřitelné věci – objem, který má všechny fyzikální míry, a význam hodnoty, který nemá ani jednu. Ale nejenže argumentace jde takto daleko: jde ještě dál. Činí vyšší z těchto dvou věcí závislou na nižší z nich a je její funkcí. Staví význam či hodnotu jako druhotný přívažek k objemu. Naši učení přátelé však sami nepřijímají hodnotící schéma, které přisuzují Bohu. Kdyby to udělali, hodnotili by malé dítě jako bezcenné, člověka normální velikosti jako sotva přijatelného a obrovského tloušťka jako vzor dne.“

V jednu chvíli nám moderní prorok říká, že člověk je velký, protože se vyvinul z hmoty: vzápětí nám řekne, že není nic, protože hmota je větší než on. Zapomínají, že je sice pravda, že astronomie vytlačila Zemi jako střed vesmíru, ale stejně tak je pravda, že biologie určila člověka jako jeho vrcholný střed. Proč zveličovat vědu astronomii na úkor biologie? Nemohou mít současně evoluci člověka z hmoty a nadvládu hmoty nad člověkem. Buď se musí vzdát evoluce člověka z hmoty, nebo nadvlády hmoty nad člověkem. Obě teorie jsou protichůdné. Je nesmysl zpívat Swinburnův chvalozpěv: „Sláva člověku na výsostech, neboť člověk je pánem všeho“, a vzápětí nechat „vše“ ovládnout člověka a ponořit ho do samotné hmoty, z níž povstal. Takoví teoretici nemohou jíst svůj koláč a mít ho stále celý.

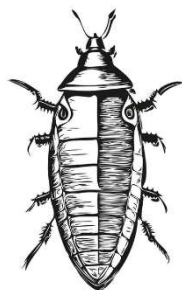
Zvětšujte a vychvalujte nebesa, jak chcete, násobte mezihvězdné vzdálenosti do matematického nekonečna, ale stále platí, že člověk nebesům rozumí a dokáže jejich pohyby interpretovat racionálním jazykem. Jak by nám astronomové mohli říci něco o většině nebes, kdyby nějakým způsobem nedostali většinu nebes do svých hlav – což je mimochodem méně důležitý úkol než dostat jejich hlavy do nebes? Dostat vesmír do hlavy a mít v ní ještě místo, aby se na něj člověk mohl dívat, přemýšlet o něm, hledat jeho zákony, znamená sedět jakoby na okraji dalšího velkého myšlenkového vesmíru a nechat nohy viset do vesmíru a celou

dobu si přát, jako jiný Alexandr, aby existovaly další světy k dobývání.

Celý tento problém důstojnosti člověka promyslel už před lety Aristoteles, který člověka nazval mikrokosmem neboli malým vesmírem, protože v sobě obsahuje celý kosmos. Člověk shrnuje nižší řád stvoření dvojím způsobem: jednak fyzicky, jednak duševně. Fyzicky je tvořen kombinací chemických látek, rostlinných procesů a živočišných činností; je jako hmota, protože existuje, jako rostliny, protože žije, a jako zvířata, protože cítí. Je však nad nimi všemi, protože má svou zvláštní dokonalost; totiž inteligenci, která mu umožňuje poznat nejen jevy na zemi a pohyby na nebi, ale i srozumitelnost těchto jevů z hlediska příčin a zejména z hlediska První příčiny, Boha.

Šváb, který podle něčího měření „zůstal nezměněn po více než padesát milionů let“, viděl svým okem vyvíjet se mnoho věcí. Snad dokonce viděl, jak podle

Spenglerova vzorce vznikají a zanikají hmyzí dynastie a bleší království, ale šváb za celých těch padesát milionů let nikdy nezformuloval ani to nejjednodušší vysvětlení evoluce, které by člověk mohl zformulovat za hodinu. Právě tato schopnost pojmout ve své mysli nekonečně velký kosmos a nekonečně malý atom a nekonečnou rozmanitost mezi nimi a myslet je všechny v jediné myšlence – Řádu – činí z člověka „krásu světa a vzor zvířat“. Věda je jen redukcí mnohosti na jednotu myšlenky, a stejně jako nikdy nemůže existovat věda bez

vědce, tak ani ve vesmíru nemůže existovat zákon a řád, pokud nebyl stvořen se zákonem a řádem. Lidská mysl nevkládá do vesmíru zákony, ale objevuje je. Jestliže v něm člověk objeví srozumitelnost, musel ji tam někdo vložit při inteligentním vytváření kosmu. Proto „samotné ticho sfér“, které Pascala děsilo, ho hnalo myšlenkově dál, dokud nenašel transcendentní zdroj moudrosti pro onen imanentní řád, kterýmžto zdrojem je Nekonečný Bůh, jemuž budiž všechna čest a sláva na věky.

Ty, kdo odmítají sjednotit kosmos v termínech Čisté Inteligence, ale spokojují se s druhotnými příčinami, lze přirovnat k vševědoucí myši u klavíru, která si lichotivě ukládala do duše, že hudbu vysvětlila hrou kladivek na struny, jejichž působení vidí ve svém malém úzkém světě. „Vědci chápou melodii, ale ne hráče.“

Sjednocení vesmíru nekončí u člověka. Člověka na půli cesty vzhůru potkal Bůh, který sestoupil na zem a přijal jeho přirozenost. V oběžích planet jsou doby, kdy je nebe pod zemí, a na cestách Boha s lidmi byla doba, kdy bylo nebe

pod zemí, a to když se v betlémské jeskyni narodil Kristus. Tak jako v řádu světa hvězdy obíhají kolem hvězd, planety a galaktické soustavy kolem galaktických soustav, přičemž vše prostupuje krásná jednota, tak i ve filozofickém řádu, tak jako všechno stvoření tíhne kolem člověka, buď pro jeho službu, jako země, nebo pro jeho poznání, jako vesmír, tak i člověk tíhne ke Stvořiteli stvoření. Člověk v sobě shrnuje celý kosmos. Přijetím lidské přirozenosti tedy Kristus přijal v jistém smyslu hmotný svět ve svém Neposkvřněném těle, celý duchovní svět, intelektuální i andělský, ve své Čisté duši, a obojí se dotýkalo božství, které mu náleželo, pouty Hypostatické unie - nerozlučitelnými pouty, silnějšími než láska, silnějšími než život, silnějšími než čas. Jako velká a mohutná pyramida postupuje vesmír k Jednotě pod Bohem... Člověk svým intelektem ovládá vesmír, podmaňuje si ho, vládne mu a má ho v sobě jako poznání; Kristus tím, že přijal lidskou přirozenost v jednotě Božské Osoby, přivádí všechny lidi k jednotě svého Zákona, svého pokoje a svého života. On je především uzpůsoben ke smíření konečného v člověku s nekonečným v Bohu, neboť je Bohem i člověkem, a aby to světu oznámil, zemřel zavěšen mezi nebem a zemí, protože byl Pontifikem, Pontifexem, Stavitelem mostu mezi oběma. Taková je duchovní ekonomie vesmírného pohledu, který se na kosmos dívá nikoli jako na pluri-verse, ale uni-verse – věci nacházejí svou jednotu v Kristu, v souladu s oním krásným Pavlovým učením: „Všechno je vaše, vy jste Kristovi a Kristus je Boží.“ Všichni jsou vaši, vy jste Kristovi a Kristus je Boží. Co je nám po tom, má-li Jupiter větší objem než země? Co záleží na tom, má-li Betelgeuze více uhlíku než naše maličká planeta? Má to snad nějakou důstojnost?

Ani jedna hvězda ze všech nespočetných zástupů hvězd neslyšela, jak spravuje tuto pozemskou kouli. Naše rasa zachovala svěšené slovo svého Pána.

O jeho pozemském činu nikdo nezná tajemství – tajemství, které je nebezpečné; strašlivé, zahanbené, vyděšené, šeptané, sladké, srdce drásající tajemství jeho cesty s námi.

O hmotě toho víme příliš mnoho, než abychom byli materialisty; o hvězdách toho víme příliš mnoho, než abychom si mysleli, že jsme jen hvězdný prach. Galaxie sluncí a hvězdných světů se mohou chlubit objemem, velikostí a rychlostí, ale i my máme svou chloubu: Kristus chodil po naší zemi.

Hodnota

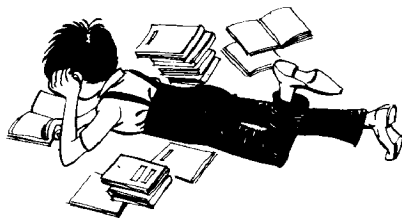
Jeden známý řečník zahájil svou přednášku tím, že zvedl do vzduchu 50 eurovou bankovku a zeptal se: "Kdo by chtěl tuto 50 eurovou bankovku?" Ruce se začaly zvedat. Řečník pokračoval: "Tuto bankovku dám jednomu z vás – ale nejprve mi dovoluňte..., abych udělal toto." Začal bankovku krčit. Pak se zeptal: "Kdo ji stále ještě chce?" Ruce byly znovu ve vzduchu. "Dobře, a co když udělám tohle?" Hodil bankovku na zem a začal po ní šlapat. Potom ji opět zvedl, pomačkanou a pošlapanou. "Kdo ji po tom všem pořád chce?" Ruce znovu vylétly vzhůru. Na to řečník řekl: "Přátelé moji, naučili jste se velmi cennou lekci. Bez ohledu na to, co jsem s tou bankovkou udělal nadále ji chcete, protože to nezmenšilo její hodnotu. Ještě stále má cenu 50 eur.

I my jsme v životě mnohokrát krčeni různými situacemi, hození na zem a zadupaní rozhodnutími, které jsme udělali, a okolnostmi, které nás potkaly. Cítíme se jako kdybychom byli bezcenní. Ale bez ohledu na to, co se stalo nebo co se stane, nikdy neztratíme svou hodnotu. Ušpinění nebo čistí, pomačkaní nebo rovní, stále jsme nedocenitelní pro ty, kteří nás milují. Cena našich životů není závislá na tom, co děláme, koho známe nebo kolik vyděláváme, ale KDO JSME a kolik lidí nás má opravdu rádo. Potom nikdy neztratíme svou hodnotu. Každý z vás je jedinečný, nikdy na to nezapomeňte!

(podle FB)

Knižní okénko

Costanza Signorelli

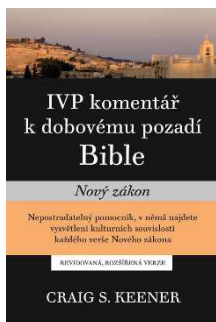
Chlapec, který si hrál s anděly

Autorka vypráví neuvěřitelný příběh Davida Fiorilla (2012–2021). Několik měsíců před svou smrtí začal u svého lůžka vídat anděly, a díky nim objevovat „jinou skutečnost“; časem spatřil i Pannu Marii a poté, co na její pokyn přistoupil ke svatému přijímání, začal u sebe vnímat i živého Ježíše, pravidelně během mše svaté.

Vtip je v tom, že ho nikdo nevedl k víře. Rodiče byli „pokřtění pohané“ a do školy kvůli své těžké nemoci prakticky nechodil. Davidovo svědectví přivedlo k obrácení celou jeho širší rodinu, hluboce zasáhlo místní kněze i lidi z farnosti.

Vydalo nakladatelství Paulínky

cena 212,- Kč

Craig S. Keener

Nový zákon – IVP komentář k dobovému pozadí Bible

Má-li člověk dobře porozumět Bibli musí mimo jiné i pochopit dobu a kulturu popisované v textu, jež právě čte. Původní autorův zájem a cíl lze pochopit jen se znalostí dobových okolností.

Tento ojedinělý komentář poskytuje stěžejní informace o popisované době a kultuře potřebné pro důkladné a plodnější studium Bible. Postupuje přitom verš po verši.

Vydalo nakladatelství Křesťanský život

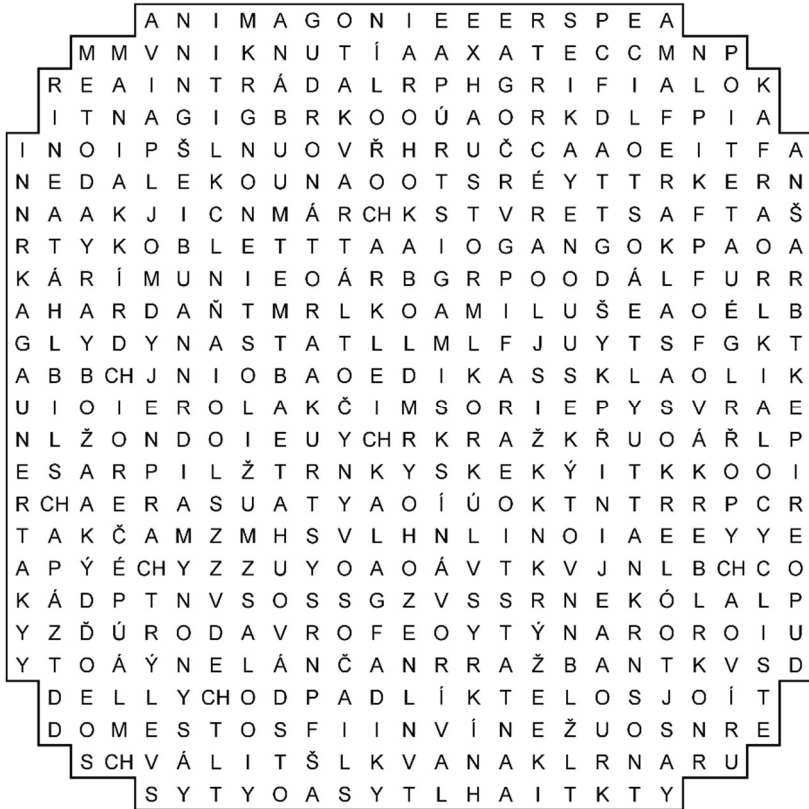
cena 890,- Kč

Narodil se asi r. 353 v Soluni. Několik let strávil s poustevníky v egyptské poušti, pak se vydal do údolí Jordánu a skončil v Jeruzalémě, kde si vydělával jako obuvník. Za pomoci svého společníka Marka prodal zděděné statky a výtěžek rozdával chudým. Sám byl nemocen, takže k návštěvám svatých míst potřeboval hůl. Žil asketicky, četl Písmo, vykládal je a věnoval se i přepisování knih.

Byl velmi vážený. Když se metropolita Jan Caesarejský přesvědčil o jeho vědomostech, vysvětil jej na kněze. Bylo mu asi 40 let. O tři roky později ho jmenoval biskupem v Gaze, která byla dosud pohanská. Obyvatelé jeho snaze o evangelizaci zpočátku silně odporovali. Modloslužba měla v pohanských chrámech silné kořeny, takže docházelo k diskriminaci a útisku křesťanské menšiny. Společně s metropolitou se vydali do Konstantinopole žádat o pomoc. Navázali kontakt s císařovnou přes správce Amancia a od ní obdrželi nějaké peníze, které u bran hned rozdali. Svou žádost o zrušení pohanských chrámů předložili císaři Arcádiovii při křtu jeho syna. Bylo jim vyhověno a o likvidaci pohanských chrámů v oblasti Gazy se postaralo císařské vojsko. Jeho pozice se však zhoršily, jeho dům byl vydrancován a sám se zachraňoval útekem přes střechy. Na útěku se setkal se 14letou dívkou, která mu poskytla rohožku, chléb i olivy. Byla věřícím, dosud nepokřtěným sirotkem, žijícím s babičkou. Obě později biskup pokřtil a u dívky se přesvědčil o velmi silné víře a lásce ke Kristu. Konsul Klarus utišil bouři ve městě a biskup pak vynaložil mnoho trpělivosti a úsilí a tím obyvatele Gazy přivedl do církve katolické.

PŘEDSEVZETÍ:

Připomenu si silné kořeny modloslužby, které musely být vymýceny, aby mohla růst víra, a promítnu si svůj život, zda mi v něm nějaké kořeny nebrání či nedusí rozvinutí mého duchovního života. Může jít o něco, čemu dávám nezasloužené přednost.

aféra; Afrodita; afta; afty; Agfa; agonie; aktin; albinismus; alkoun; amina; anoa; apač; aster; brašna; brko; cycliste; cytologie; dechy; diabetik; dluhy; Domestos; Dyje; dýka; dynasta; efor; ekologové; elán; Etiop; exhaustor; fara; film; gang; gauner; giganti; glej; golf; gondoly; grif; gudronátor; hlty; hora; chole; chrám; ilustrace; intráda; iony; irák; judo; kafr; katapult; katr; keks; kilo; klasa; kletr; kmet; knír; kola; konvertor; krach; krajný; kvartál; laik; lanýž; lavírování; Leich; lhát; lila; lino; lovy; magistr; maniak; mdloba; metoda; mety; mililitr; milion; Miluše; nadra; nahá; nedaleko; neon; niob; nýty; oblet; odnož; odpadlík; ohoz; okyt; oleát; orli; ořvat; osmička; ošidnost; ovád; pece; péče; peroutka; pivo; pluky; popelka; prach; prase; radian; ražba; reflektor; róby; role; Rychlonožka; rýže; řvoun; scifi; schody; schválit; skla; skonto; slád'; Sliáč; slib; soužení; sovy; srky; star; stolice; struka; synonyma; špioni; taxa; trnky; trojkolo; trýle; třes; úhor; úkrok; umírák; unie; uran; úroda; usínat; ušák; vana; vdech; vikýř; vniknutí; vsyp; zápach; zmačkat; zmary; zmužilost; žluny

BOHOSLUŽBA

Vyslechli jsme si evangelium a homilii (kázání) a ve chvíli ticha se zamyslíme nad vyslechnutými slovy.

Než začneme slavit Eucharistii, měli bychom si uvědomit základní pravdy víry. Kněz se postaví a vyzve nás, abychom společně vyznali svou víru.

Jistě už znáš Apoštolské vyznání víry.
Proto pro tebe nebude těžké správně doplnit chybějící slova.

Věřím v Boha, Otce _____, Stvořitele nebe i země, i v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho; jenž se počal z _____ Svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Ponciem _____, ukřižován, umřel i _____ jest; sestoupil _____, třetího dne vstal z mrtvých; vstoupil na _____, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího; odtud přijde soudit _____ i _____.

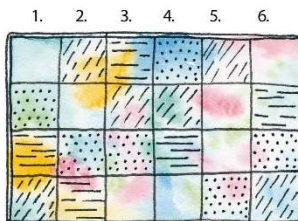
Věřím v Ducha Svatého, svatou _____ obecnou, společenství svatých, _____ hříchů, vzkříšení těla a život _____ . Amen.

Církev, mrtvé, Pilátem, nebesa, věčný, odpuštění, pohřben, všemohoucího, živé, Ducha, do pekel

U Apoštolského vyznání víry se při slovech: který se počal z Ducha Svatého, narodil se z Marie Panny všichni ukloní.

Křesťané se vždy modlili za potřeby církve a za svět. V době mše se tyto modlitby nazývají **modlitby věřících** nebo **přímluvy**.

Pán Ježíš nás vyzývá, abychom s důvěrou prosili našeho nebeského Otce. **V tabulce se slovy zakroužkuj políčka, která jsou v nákrese vytečkovaná. Zjistíš, jak znějí jeho slova v Janově evangeliu** (Jan 16, 24).

Postěte se	v pátek	našemu	radost	do	kostela.
Proste	a hrajte	nebo	běžte	na	citeře.
Modlete se	a dostanete,	aby vaše	Pánovi	do	plná.
Zpívejte	a bděte,	abyste	nepřišli	byla	pokoušení.

SLOVA III.

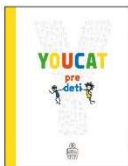

- Kněz (celebrant) přednese úvodní výzvu. Jejím tématem je liturgická doba, svátek, slavnost, myšlenka na slaveného světce. Prosby přednese jáhen, kantor, lektor nebo věřící laik. Přednášejí se od ambony nebo z jiného vhodného místa. Lid odpovídá.
- Často se nechává chvíle ticha na osobní prosby shromážděných věřících.
- Prosby končí závěrečnou modlitbou, kterou přednese kněz. Lid odpoví: Amen.
- Prosbami věřících končí první část liturgie, Bohoslužba slova.

To nic. Při liturgii, mši svaté, nikam nespěcháme. Vše má svůj čas, každý úkon má svůj význam.

Nedávno jsem měla číst prosby. I když jsem si je přede mší přečetla, jednou jsem se spletla.

Youcat pro děti je katechismus připravený speciálně pro tebe. Bude tvým průvodcem na dobrodružné cestě za tajemstvími víry.

Co nás čeká, dá-li dobrý Bůh

Biblické hodiny

Setkání nad úvodem do Bible pokračují i tento měsíc ve středu 5. a 19. po mši svatě v Pastoračním centru v Dolních Loučkách.

Beseda s kartuziánem

Beseda s P. Michaelem Maria Romanem Fričem OCart. o životě v jednom z nejpřísnějších řádů bude 16. února. Bližší informace v ohláškách.

Svátost nemocných

Když člověk vážně onemocní (nemoc vedoucí ke smrti), potřebuje zvláštní milosti Boží, aby stíněn úzkostí neklesal na mysli a aby snad v pokušení neochabla jeho víra. Proto Kristus posiluje věřící v zápase s nemocí svátostným pomazáním jako mocnou záštitou.

Společné udělování svátosti nemocných bude při mši sv. 19. února v Dolních Loučkách, 20. února ve Žďárci, a 21. února v Olší.

Plánované akce po zbytek roku:

- 14. 3. Beseda s Mgr. Flídrem historikem umění.
- 5. 4. Duchovní obnova ve Žďárci
- 25. 4. Prosebná pobožnost za úrodu v Dolních Loučkách
- 27. 4. Pouť v Olší
- 8. 5. Pouť do neznáma
- 10. 5. Pouť v Lubném
- 11. 5. Den matek v Dolních Loučkách
- 16. 5. Mše sv. „u Janečka“ ve Střemchoví
- 17. 5. Pěší pouť ze Žďárce na Víckov
- 31. 5. Pouť ve Vratislávce
- 14. 6. Pouť v Klokočí
- 19. 6. Boží Tělo ve Žďárci
- 22. 6. Boží Tělo v Loučkách a Olší
- 29. 6. Pouť ve Žďárci

- 5. 7. Pouť ve Skryjích
- 26. 7. Pouť na Litavě
- 16. 8. Pouť v Boru, Tišnovské Nové Vsi
- 17. 8. Pouť v Horních Loučkách
- 6. 9. Pouť v Rojetíně a Řikoníně
- 15. 9. Pouť ve Střemchoví v lese u kapličky
- 24. 9. Adorační den Žďárec
- 25. 9. Adorační den Dolní Loučky
- 27. 9. Pouť na Ostrovech
- 28. 9. Seniorské setkání v Dolních Loučkách
- 29. 9. Adorační den Olší
- 11.10. Pouť v Moraveckých Pavlovicích
- 12. 10. Hody v Olší
- 28. 10. Farní vrabec
- 9. 11. Hody v Loučkách
- 22. 11. Pouť v Drahoníně
- 27. 12. Žehnání vína v Olší

Upřesnění vždy v ohláškách při nedělní mši svaté.

Změna vyhrazena

Věděli jste?

Jedním z nejzajímavějších poutních míst v Kolumbii je Bazilika Panny Marie z Laj Lajas. Tyčí se do výšky 100 metrů nad dnem kaňonu řeky Guáitara a s protilehlým přístupovým chodníkem je spojena 50 metrů vysokým mostem. Chrám byl vybudován v letech 1916 – 1949 z příspěvků poutníků. Ti na toto místo přicházeli k malé kapli, která stála na místě baziliky a kde se lidé modlili o přímlovu Panny Marie. Podle legendy totiž oživila místní hluchoněmou dívku, které se předtím zjevila během procházky s matkou u řeky Guáitara.

(podle KN)

Něco na závěr...

Je ráno po svatbě v Káni Galilejské. Hosté se pomalu probouzejí, většina z nich se drží za hlavu a sténá.

Jeden muž prosí: "Já mám takovou žízeň! Skočte někdo prosím pro vodu..."

Ježíš se zvedne, že tedy půjde, když vtom všichni svorně vykřiknou: "NE! Ty už ne..."

Had přemlouvá Evu: "Evo, vezmi si jablko, poznáš rozdíl mezi dobrým a zlým."

Eva: "Nevezmu."

Had: "Vezmi si jablko, budeš jako Bůh."

Eva: "Nevezmu."

Had si odevzdaně povzdechne: "...a nejsou v něm žádné kalorie..."

Bůh se rozhodne splnit nejvhodnějším člověku jedno přání. „Můžeš si přát jakoukoliv věc a já ti ji splním.“

„No... Mám příbuzné, kteří bydlí daleko a cesta k nim trvá dlouho, takže bych si k nim přál dálnici.“

„A něco jednoduššího nemáš?“

„Eh... Mám ženu, která je dost neočekavatelná a často se jí mění pocity... takže bych chtěl, abych věděl, co se jí honí hlavou.“

„Ach jo... Chceš tu dálnici čtyřpruhovou nebo šestipruhovou?“

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi a viděl, že je to dobré.

Stvořil moře a souš a na souši rostliny a viděl, že je to dobré.

Stvořil na nebi slunce, měsíc a hvězdy a viděl, že je to dobré.

Na zemi stvořil nejrůznější zvířata, ptáky a ryby a viděl, že je to dobré.

Stvořil člověka k svému obrazu a viděl, že je to velmi dobré.

Nakonec stvořil ženu. Prohlíží si ji zepředu, zezadu, zprava, zleva, shora, zdola... „No, však ona se domaluje.“

Arab se přistěhuje do hotelu. Vždy v 5 hodin ráno se modlí. Ráno vstane a vyklepává z okna svůj kobereček na modlení. Vidí to venku opilý Čech a povídá: „Copak, Aladine? Kobereček nestartuje?“

„Pane doktore, jak dopadla moje operace?“

„Ale já nejsem doktor, já jsem svatý Petr!“